

ક્રમાંક/મઉમશબ/સંશોધન/૨૦૧૬/૭૨૧૨

ગુ.મા.અને ઉ.મા.શિ.બોર્ડ,

સેક્ટર-૧૦ બી, જૂના સચિવાલય પાસે,

ગાંધીનગર.તા.૦૫/૦૮/૨૦૧૬

પ્રતિ,

આચાર્યશ્રી,

માધ્યમિક, ઉચ્ચતર માધ્યમિક,

સરકારી,ગ્રાન્ટેડ, નોન ગ્રાન્ટેડ શાળાઓ, તમામ

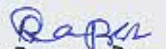
વિષય:- ધો-૯/૧૧ બદલાયેલ પાઠ્ય પુસ્તકના આધારે તૈયાર થયેલ પ્રશ્નપત્રના પરિરૂપની જાણ તેમજ અમલ કરવા બાબત.

ઉપરોક્ત વિષયના અનુસંધાનમાં જણાવવાનું કે શૈક્ષણિક વર્ષ જૂન-૨૦૧૬ થી ધો-૯ અને ધો-૧૧(સામાન્ય પ્રવાહ)ના બદલાયેલ અભ્યાસક્રમના આધારે તૈયાર થયેલ પાઠ્યપુસ્તક આધારિત તેમજ ધો-૧૧ વિજ્ઞાનપ્રવાહના પ્રશ્નપત્રના પરિરૂપ, ગુણભાર, બ્લ્યુ પ્રિન્ટ તેમજ નમૂનાના પ્રશ્નપત્રો જે તે વિષયના તજજ્ઞો દ્વારા તૈયાર કરવામાં આવેલ છે. જે માધ્યમિક શિક્ષણ અને પરીક્ષણમાં છાપવામાં આવેલ છે તેમજ બોર્ડની વેબસાઇટ પર મૂકવામાં આવેલ છે. પ્રશ્નપત્રનાં પરિરૂપ પ્રમાણે આગામી શાળાકીય પરીક્ષામાં બાળકોને મહાવરો મળે તે માટે પરિરૂપ મુજબ જે તે વિષયના પ્રશ્નપત્રોનું સંપાદન કરવા જણાવવામાં આવે છે.

બોર્ડ દ્વારા ધો-૯ તેમજ ધો-૧૧ વિજ્ઞાન પ્રવાહના તેમજ સામાન્ય પ્રવાહના જુદા જુદા વિષયોનું માસવાર આયોજન માધ્યમિક શિક્ષણ પરીક્ષણના અંકમાં દર્શાવેલ છે. જેને સંપૂર્ણ અનુસરવા સાથે અભ્યાસક્રમ પૂર્ણ કરવાનો રહેશે. માધ્યમિક શિક્ષણ પરીક્ષણના જુલાઈ-૨૦૧૬ના અંકમાં દર્શાવેલ નમૂનાના પ્રશ્નપત્રોમાં દર્શાવેલ ધો-૧૧ વિજ્ઞાનપ્રવાહમાં રસાયણ વિજ્ઞાનના પ્રથમ પરીક્ષાના પ્રશ્નપત્રમાં વિભાગ-A માં બહુવિકલ્પ પ્રશ્નોના ૧૨ માર્ક્સને બદલે ૮ માર્ક્સ ગણવા. વિભાગ-C માં ૮ માર્ક્સને બદલે ૧૨ માર્ક્સ ગણવા અને વિભાગ-D માં ૮ માર્ક્સને બદલે ૧૨ માર્ક્સ ગણવા. ભૌતિક વિજ્ઞાનના પ્રથમ પરીક્ષાના પ્રશ્નપત્રમાં વિભાગ-B માં ૧૬ માર્ક્સને બદલે ૧૪ માર્ક્સ ગણવા. અને વિભાગ-D માં ૧૬ માર્ક્સને બદલે ૧૨ માર્ક્સ ગણવા. ધો-૯ ના વિષયોના પરીરૂપમાં આપવામાં આવેલ સૂચિત પરીક્ષાઓની તારીખો તમામ ધો-૧૧ ને લાગુ પડે છે. ધો-૯ ને ફક્ત પ્રથમ અને વાર્ષિક પરીક્ષાની તારીખો જ લાગુ પડે છે. દ્વિતીય પરીક્ષાની તારીખ ધો-૯ માટે લાગુ પડતી નથી. ધો-૯ માં માત્ર બે પરીક્ષા જ રહેશે જે ધ્યાને લેવા વિનંતી.

ધોરણ-૯ ના પરિરૂપ અંગે:-

ધોરણ-૯ ના સૈધ્ધાંતિક વિષયોના પરિરૂપના Part-A માં ૩૦ ગુણના M.C.Q ના બદલે હેતુલક્ષી પ્રશ્નો જેવા કે ખાલીજગ્યા, ક્રમમાપદંડ, જોડકાંજોડો, ખરા-ખોટા વિધાન, કારણ આપો, આકૃતિમાં નામ-નિર્દેશન વગેરે પૂછી શકાશે. (પ્રથમ પરીક્ષા માટે આપવામાં આવેલ પ્રશ્નપત્ર માત્ર નમૂનારૂપ જ છે.) જેના ઉત્તરો ઉત્તરવહીમાં જ લખવાના રહેશે. માધ્યમિક શિક્ષણ પરીક્ષણના જુલાઈ-૨૦૧૬ના અંકમાં દર્શાવેલ નમૂનાના પ્રશ્નપત્રોમાં દર્શાવેલ ધો-૯ હિન્દી પ્રથમ ભાષા અને દ્વિતીય ભાષામાં વિભાગ- A માં બહુવિકલ્પ પ્રશ્નોના જવાબ OMR માં દર્શાવવાની સૂચના આપેલ છે તે રદ કરવામાં આવે છે તેમજ અન્ય વિષયોની જેમ આ વિષયોમાં બહુવિકલ્પ પ્રશ્નોના જવાબો વિદ્યાર્થીઓએ ઉત્તરવહીમાં લખવાના રહેશે.

(બી.એન.રાજગીર)

સંયુક્ત નિયામક

ગુ.મા.અને ઉ.મા.શિ.બોર્ડ

ગાંધીનગર

નકલ રવાના:-

- જિલ્લા શિક્ષણાધિકારીશ્રી,તમામ, આપના તાબાની તમામ શાળાઓને જાણ તથા અમલ કરાવવા સારું.

ધોરણ-9 ચિત્રકલા
પ્રથમ પરીક્ષા
પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ

સમય : 1 કલાક

કુલ ગુણ : 40

નોંધ : આ પરિરૂપ વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, પ્રાશ્નિકો, મોડરેટર્સ વગેરેનાં માર્ગદર્શન માટે છે. જે તે વિષયોના પ્રાશ્નિક તેમજ મોડરેટર્સને માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણના બૃહદ્ હાર્દ / ઉદ્દેશને સુસંગત રહી પ્રશ્નપત્રની સંરચના બાબતે ફેરફાર કરવાની છૂટ રહેશે.

હેતુઓ પ્રમાણે ગુણભાર : (પ્રથમ પરીક્ષા)

હેતુ	જ્ઞાન (K)	સમજ (U)	ઉપયોજન (A)	કૌશલ્ય (S)	વિશ્લેષણ (AN))	મૂલ્યાંકન	કુલ ગુણ
ગુણ	08	08	08	07	06	03	40
ટકા	20%	20%	20%	17.5%	15%	7.5%	100%

પ્રશ્નના પ્રકાર પ્રમાણે ગુણની ફાળવણી :

ક્રમાંક	પ્રશ્નપત્રનું સ્વરૂપ	સંખ્યા	ગુણ	સમય
1.	લાંબા પ્રશ્નો (LA)/નિબંધ પ્રકારના (E)	—	—	—
2.	ટૂંકા પ્રશ્નો (SA1)	—	—	—
3.	ટૂંકા પ્રશ્નો (SA2)	—	—	—
4.	અતિ ટૂંકા પ્રશ્નો (VSA)	—	—	—
5.	હેતુલક્ષી પ્રશ્નો (O)	40	40	1 કલાક
	કુલ પ્રશ્નો	40	40	—

કઠિનતામૂલ્ય પરનો ગુણભાર :

ક્રમાંક	કઠિનતાનું સ્તર	કઠિનતામૂલ્ય
1.	સરળ	40%
2.	મધ્યમ	45%
3.	કઠિન	15%
	કુલ	100%

BLUEPRINT

પ્રથમ પરીક્ષા

ધોરણ : 9

વિષય : ચિત્રકલા

કુલ ગુણ : 40

સમય : 60 મિનિટ (1 કલાક)

		જ્ઞાન (K)					સમજ (U)					ઉપયોગન (A)					વિશ્લેષણ (AN)					સંયોજન/કૌશલ્ય (S)					મૂલ્યાંકન (E)					Total
No.	Chapter Name	EA	LA	SA	VSA	O	EA	LA	SA	VSA	O	EA	LA	SA	VSA	O	EA	LA	SA	VSA	O	EA	LA	SA	VSA	O	EA	LA	SA	VSA	O	Marks
1.	ચિત્રકલાના સા. ઓળખ					01					01					01					01					01					01	06
2.	ચિ.ના મૂળ તત્વો					02					02					02					01					01					02	10
3.	શિ. સ્યા રૂદ્ર મહાલય					-					01					01					-					01						03
4.	વડનગરનું કિર્તી તોરણ					01					01					01					-					-						03
5.	અડાલજની વાવ					01					01					01					-					-						03
6.	ના.ચિ. રવિશંકર રાવળ					01															01					01						03
7.	સોમાલાલ શાહ										01					01																03
8.	યજ્ઞેશ્વર શુક્લ					01															01					01						03
9.	રસીક લાલ પરીખ										01										01					01						03
10.	બંસીલાલ વર્માચોકર					01										01					-					01						03
	SubTotal					08					08					08					06					07					03	40

ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી
ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી
ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી

ધોરણ-9 ચિત્રકલા (પ્રથમ સત્ર)

ચિત્રકલા વિષયમાં શાળાકીય સર્વગ્રાહી મૂલ્યાંકન મુજબ અભ્યાસક્રમની ફાળવણી

ક્રમ	માસ		સૈદ્ધાંતિક (થિયરી)
1	જૂન થી ઓગસ્ટ	ચિત્રસંયોજન : એક અથવા બે માનવપાત્રો વાળા વિષય આપી 20 × 25 સે.મી.ના માપમાં જળરંગોમાં ચિત્ર તૈયાર કરાવવું ભાતચિત્ર (ભૌમિતિક નિયમિત ભાત) : યોગ્ય માપના વર્તુળ, ચોરસ અથવા લંબચોરસમાં કંપાસના સાધનોથી દોરી શકાય તેવી નિયમિત આકારોવાળી ભૌમિતિક ભાત જળરંગોમાં તૈયાર કરાવવી. ભાતચિત્ર : (ભૌમિતિક ઓવરલેપીંગ આકારો) યોગ્ય માપના ભૌમિતિક આકારોમાં ગમે તે ત્રણ કે ચાર ભૌમિતિક આકારો ઓવરલેપીંગ કરીને જળરંગોમાં ભાતચિત્ર તૈયાર કરાવવું. ભૌમિતિક આકારો નાના-મોટા પણ કરી શકાશે.	પ્રકરણ-1 ચિત્રકલાના સાધનોની ઓળખ અને તેનો ઉપયોગ પ્રકરણ-2 ચિત્રકલાના મૂળ તત્ત્વો
4	ઓગસ્ટ થી સપ્ટેમ્બર	સર્જનાત્મક ભાત : 20 × 25 સે.મી.ના લંબચોરસમાં કુદરતી આકારોને સર્જનાત્મક બનાવી કલાત્મક ગોઠવણી વાળી સર્જનાત્મક ભાત જળરંગોમાં (સિદ્ધપુરનો) તૈયાર કરાવવી. અક્ષરલેખન : 15 × 25 સે.મી.ના માપમાં અથવા વાક્યને અનુરૂપ માપ આપીને સંક્ષિપ્ત કોઈપણ એક વાક્યનું અક્ષરલેખન જળરંગોમાં તૈયાર કરાવવું. ચિત્રસંયોજન : 20 × 25 સે.મી.ના માપમાં એક કે બે માનવપાત્રો વાળા તહેવારો અથવા ઉત્સવાનું ચિત્રસંયોજન જળરંગોમાં તૈયાર કરાવવું.	પ્રકરણ-4 ગુજરાતના શિલ્પ સ્થાપત્યો - શિલ્પના પ્રકાર - રુદ્રમહાલય - વડનગરનું કિર્તીતોરણ - અડાલજની વાવ પ્રકરણ-6 નામાંકિત ચિત્રકારો 1. શ્રી સવિશંકર રાવળ 2. શ્રી સોમાલાલ શાહ 3. શ્રી યજ્ઞેશ્વર શુક્લ 4. શ્રી રસિકલાલ પરીખ 5. શ્રી બંસીલાલ વર્મા

(દ્વિતીય સત્ર)

ક્રમ	માસ	ચિત્રસર્જન (પ્રાયોગિક)	સૈદ્ધાંતિક (થિયેરી)
1	ઓક્ટોબરથી જાન્યુઆરી	ભાતચિત્ર : (ભૌમિતિક નિયમિત ભાત) યોગ્ય માપના વર્તુળ, ચોરસ અથવા લંબચોરસમાં કંપાસના સાધનોની મદદથી દોરી શકાય તેવી નિયમિત આકારોવાળી ભૌમિતિક ભાત જળરંગોમાં તૈયાર કરાવવી. ભાતચિત્ર : (ભૌમિતિક ઓવરલેપીંગ આકારો) યોગ્ય માપના ભૌમિતિક આકારોમાં ગમે તે ત્રણ કે ચાર આકારો અથવા એક જ આકાર ત્રણ કે ચાર વખત ઓવરલેપીંગ થાય તે રીતે ગોઠવીને જળરંગોમાં ભાતચિત્ર તૈયાર કરાવવું. ભાતચિત્ર : (સર્જનાત્મક ભાત) યોગ્ય માપમાં લંબચોરસ દોરી તેમાં કુદરતી આકારોને સર્જનાત્મક બનાવી કલાત્મક રીતે ગોઠવીને સર્જનાત્મક ભાત જળરંગોમાં તૈયાર કરાવવી. અક્ષરલેખન : યોગ્ય માપમાં અથવા વાક્યને અનુરૂપ માપ આપીને કોઈપણ એક સંક્ષિપ્ત વાક્ય આપીને ગુજરાતી અથવા અંગ્રેજીમાં અક્ષરલેખન જળરંગોમાં તૈયાર કરાવવું.	પ્રકરણ-૩ ભાતચિત્રના પ્રકાર, ઉપયોગ અને સિદ્ધાંતો પ્રકરણ-4 ગુજરાતના શિલ્પ- સ્થાપત્યો કાંકરિયુ તળાવ સીદીસૈયદની જાળી ઝૂલતા મિનારા પ્રકરણ-5 ચિત્રકલાનો કમ્પ્યુટરમાં રચનાત્મક ઉપયોગ
	જાન્યુઆરીથી માર્ચ	ચિત્રસંયોજન : યોગ્ય માપમાં એક કે બે માનવપાત્રો વાળું ઐતિહાસિક કે પૌરાણિક વિષય આપીને જળરંગોમાં ચિત્રસંયોજન તૈયાર કરાવવું. ભાતચિત્ર : (નિયમિત ભૌમિતિક આકારો) યોગ્ય માપના વર્તુળ, ચોરસ કે લંબચોરસમાં કંપાસના સાધનોથી દોરી શકાય તેવી નિયમિત આકારો વાળી ભાત રચના જળરંગોમાં તૈયાર કરાવવી. નોંધ :- સ્થાનિક વ્યવસ્થા મુજબ વિષયોના ક્રમમાં ચિત્રશિક્ષક ફેરફારો કરી શકશે.	પ્રકરણ-6 નામાંકિત ચિત્રકારો 6. શ્રી જશુભાઈ નાયક 7. શ્રી ખોડીદાસ પરમાર 8. શ્રી નટુભાઈ પરીખ 9. શ્રી કનૈયાલાલ યાદવ 10. શ્રી પ્રતાપસિંહ જાડેજા

પ્રથમ પરીક્ષા (સૈદ્ધાંતિક) ની 40 ગુણની થિયરી (બહુવિકલ્પ પ્રકાર)ના પ્રશ્નપત્રમાં વિષયાંગ પ્રમાણે ગુણભાર નીચે પ્રમાણે રહેશે.

ક્રમ	પ્રકરણ	વિષય (એકમ)	ગુણભાર
1	01	ચિત્રકલાનાં સાધનોની ઓળખ અને તેનો ઉપયોગ	06
2	02	ચિત્રકલાનાં મૂળતત્ત્વો	10
3	04	ગુજરાતના શિલ્પ-સ્થાપત્યો - રુદ્રમહાલય - વડનગરનું કીર્તિ તોરણ - અડાલજની વાવ	09
4	06	નામાંકિત કલાકારો..... - શ્રી રવિશંકર રાવળ - શ્રી સોમાલાલ શાહ - શ્રી યજ્ઞેશ્વર શુક્લ - શ્રી રસિકલાલ પરીખ - શ્રી બંસીલાલ વર્મા	15
		સૌદ્ધાંતિક (Theory)ના કુલ ગુણ	40

ધોરણ-9 ચિત્રકલા (સૈદ્ધાંતિક) પ્રથમ પરીક્ષા

સમય : 1.00 કલાક

નમૂનાનું પ્રશ્નપત્ર

કુલ ગુણ : 40

- સૂચનાઓ : (1) તમામ પ્રશ્નોના જવાબ ફરજિયાત છે.
(2) તમામ પ્રશ્નોના દરેક સાચા જવાબ માટે 1 ગુણ છે.
(3) તમામ પ્રશ્નોની નીચે આપેલા વિકલ્પો પૈકી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી આપેલ ખાલી જગ્યામાં સાચો જવાબ લખો.

● આપેલા વિકલ્પો પૈકી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો. (પ્રત્યેકનો 1 ગુણ)

- સામાન્ય રીતે કયા ગ્રેડની પેન્સિલ સૌથી વધુ વપરાય છે ?
(A) H (B) HB (C) H2 (D) 4B
- ચિત્રકલાનું મહત્વનું અંગ જણાવો ?
(A) રંગ (B) રેખા (C) છાયાપ્રકાશ (D) આકાર
- બાદશાહી વૈભવ દર્શાવવા કયો રંગ વપરાય ?
(A) જાંબલી (B) લાલ (C) કાળો (D) સફેદ
- મહેસાણા જિલ્લાના વડનગરનું કયું સ્થાપત્ય જાણીતું છે ?
(A) રુદ્રમહાલય (B) કીર્તિતોરણ (C) કાંકરિયું તળાવ (D) સૂર્યમંદિર
- અડાલજની વાવ કોની યાદમાં બંધાવેલી છે ?
(A) રુડાબાઈ (B) વીરસિંહ (C) કુમારપાળ (D) મીરાંબાઈ
- ગુજરાતના કલાગુરુ તરીકે કયા ચિત્રકાર જાણીતા છે ?
(A) શ્રી સોમાલાલ શાહ (B) શ્રી રસિકલાલ પરીખ
(C) શ્રી રવિશંકર રાવળ (D) શ્રી જગન્નાથ અહિવાસી
- શ્રી યજ્ઞેશ્વર શુક્લનું જાણીતું ચિત્ર જણાવો ?
(A) દાણલીલા (B) મધરઈન્ડિયા (C) પુજારણ (D) ગોવાલણ
- “ચકોર” ઉપનામ તરીકે કયા ચિત્રકાર જાણીતા છે ?
(A) શ્રી રવિશંકર રાવળ (B) શ્રી રસિકલાલ પરીખ
(C) શ્રી બંસીલાલ વર્મા (D) શ્રી સોમાલાલ શાહ
- પેન્સિલથી દોરેલી લીટી કે આકારને દૂર કરવા શાનો ઉપયોગ થાય છે ?
(A) માપપટ્ટી (B) રબર (C) કોણમાપક (D) દ્વિભાજક
- સૂર્ય પ્રકાશમાંના કિરણોમાં કેટલા રંગોનો સમાવેશ થાયેલો છે ?
(A) સાત (B) પાંચ (C) ચાર (D) ત્રણ

11. કયો રંગ પ્રેમનું પ્રતિક ગણાય છે ?
 (A) કાળો (B) સફેદ (C) વાદળી (D) લાલ
12. રુદ્રમહાલયના શિખરની ઊંચાઈ કેટલા ફૂટની હતી ?
 (A) 150 (B) 151 (C) 153 (D) 154
13. વડનગરના કીર્તિતોરણની ઊંચાઈ કેટલા ફૂટની છે ?
 (A) 45 ફૂટ (B) 44 ફૂટ
 (C) 42 ફૂટ (D) 40 ફૂટ
14. અડાલજની વાવ કેટલા માળની છે ?
 (A) પાંચમાળ (B) સાતમાળ
 (C) ત્રણ માળ (D) ચારમાળ
15. પક્ષીઓના સારા ચિત્રકારનું નામ જણાવો ?
 (A) શ્રી રવિશંકર રાવળ (B) શ્રી સોમાલાલ શાહ
 (C) શ્રી રસિકલાલ પરીખ (D) શ્રી જગન્નાથ અહિવાસી
16. શ્રી રસિકલાલ પરીખનો કયો ચિત્રસંગ્રહ જાણીતો છે ?
 (A) કલાપ્રસાર (B) કલાસ્નેહ (C) કલાસ્મૃતિ (D) કલાસાધના
17. કોઈપણ માપનો ખૂણો દોરવા કે માપવા કંપાસબોક્સનાં કયા સાધનોનો ઉપયોગ થાય છે ?
 (A) કોણમાપક (B) પરિકર
 (C) ફૂટપટ્ટી (D) તમામ
18. સમુદ્રના મોજાં દર્શાવવા કઈ રેખાનો ઉપયોગ થાય છે ?
 (A) આડીરેખા (B) ત્રાંસીરેખા (C) વમળરેખા (D) ગુણકરેખા
19. ઘર કે ઓફિસની દિવાલોમાં કઈ રંગ પદ્ધતિનો ઉપયોગ થાય છે ?
 (A) સજાતિય (B) વિજાતિય (C) પૂરકરંગો (D) એકરંગીય
20. સિધ્ધપુરનો રુદ્રમહાલય કઈ નદીના કિનારે આવેલો છે ?
 (A) સાબરમતી (B) હાથમતી (C) બારામતી (D) સરસ્વતી
21. કીર્તિતોરણ કયા પથ્થરનું બનેલું છે ?
 (A) કાળો પથ્થર (B) રેતિયો પથ્થર (C) ભૂખરો પથ્થર (D) લાલપથ્થર
22. રંગના રાજા તરીકે ઓળખાતા ચિત્રકારનું નામ જણાવો ?
 (A) શ્રી રવિશંકર રાવળ (B) શ્રી સોમાલાલ શાહ
 (C) શ્રી રસિકલાલ પરીખ (D) શ્રી જગન્નાથ અહિવાસી

23. શ્રી બંસીલાલ વર્માનું પ્રખ્યાત ચિત્ર કયું છે ?
(A) વણજારો (B) ગોવાલણ (C) મજુરણ (D) નમસ્તે કરતી સ્ત્રી
24. અડાલજની વાવ કઈ સાલમાં બંધાવી હતી ?
(A) ઈ.સ. 1499 (B) ઈ.સ. 1490 (C) ઈ.સ. 1480 (D) ઈ.સ. 1485
25. કંપાસ બોક્ષમાં કયા સાધનોનો સમાવેશ થતો નથી ?
(A) માપપટ્ટી (B) રબર (C) પરિકર (D) રંગ
26. કયા રંગોના વપરાશ પછી તેની પૃષ્ઠભૂમિ ઢંકાઈ જતી નથી ?
(A) પારદર્શક રંગો (B) અપારદર્શક રંગો
(C) વિજાતિય રંગો (D) સજાતિય રંગો
27. શ્રી રવિશંકર રાવળે કયા માસિકની શરૂઆત કરી ?
(A) કુમાર (B) લત્તા (C) વામળ (D) રાજપાલ
28. શ્રી સોમાલાલ શાહનો જન્મ કયા ગામમાં થયો હતો ?
(A) કપડવંજ (B) વિસનગર (C) વિજાપુર (D) ગોધરા
29. કયા કલાકારે ઈર્ચીંગ, વુડકટ અને લીનોકટમાં નોંધપાત્ર સિદ્ધિ હાંસલ કરી હતી ?
(A) શ્રી રવિશંકર રાવળ (B) શ્રી યજ્ઞેશ્વર શુક્લ
(C) શ્રી રસિકલાલ પરીખ (D) શ્રી જગન્નાથ અહિવાસી
30. કયા કલાકારની ચિત્રશૈલી સેમી રિયાલીસ્ટીક વોશમેથડની હતી ?
(A) શ્રી રસિકલાલ પરીખ (B) શ્રી રવિશંકર રાવળ
(C) શ્રી યજ્ઞેશ્વર શુક્લ (D) શ્રી જગન્નાથ અહિવાસી
31. કંપાસ બોક્ષના કયા સાધનની મદદથી વર્તુળ દોરી શકાય છે ?
(A) પરિકર (B) માપપટ્ટી (C) કોણમાપક (D) એક પણ નહીં
32. લાલ, પીળો, વાદળી કઈ શ્રેણીના રંગો છે ?
(A) પ્રથમ (B) દ્વિતીય (C) તૃતીય (D) તમામ
33. ગુજરાતના કયા સ્થાપત્યમાં રામાયણ અને મહાભારતનાં પ્રસંગો કંડારવામાં આવેલા છે ?
(A) રુદ્રમહાલય (B) કીર્તિતોરણ (C) ઝૂલતા મિનારા (D) સીદી સૈયદની જાળી
34. શ્રી રવિશંકર રાવળનું જાણીતું ચિત્ર જણાવો ?
(A) ગોવાળિયો (B) છેયો (C) દાણલીલા (D) ચાંદાપોળી
35. કોના ચિત્રમાં ઈટાલીયન, ભારતીય અને ચાઈનીઝ કલા પદ્ધતિ જોવા મળે છે ?
(A) શ્રી યજ્ઞેશ્વર શુક્લ (B) શ્રી રવિશંકર રાવળ
(C) શ્રી સોમાલાલ શાહ (D) શ્રી રસિકલાલ પરીખ

36. ભાઈનો ઘોડલો નામનું પ્રખ્યાત ચિત્ર કયા કલાકાર નું છે ?
- (A) શ્રી સોમાલાલ શાહ (B) શ્રી રવિશંકર રાવળ
(C) શ્રી રસિકલાલ પરીખ (D) શ્રી યજ્ઞેશ્વર શુક્લ
37. કયા ન્યૂઝપેપરમાં (વર્તમાનપત્રમાં) શ્રી બંસીલાલ વર્મા કાર્ટુનિષ્ટ તરીકે જોડાયા હતા ?
- (A) ગુજરાત સમાચાર (B) ગુજરાત ટુડે (C) દિવ્ય ભાસ્કર (D) સંદેશ સમાચાર
38. કંપાસ બોક્ષના માપપટ્ટીની લંબાઈ કેટલા સે.મી.ની હોય છે ?
- (A) પંદર (15) (B) સત્તર (17) (C) પાંચ (05) (D) દસ (10)
39. લાલ, પીળો, કેસરી કયા રંગો કહેવાય ?
- (A) ગરમ રંગો (B) ઠંડા રંગો (C) પૂરક રંગો (D) એકપણ નહિ
40. કઈ શ્રેણીનાં રંગો મિશ્રણથી બનતા નથી ?
- (A) પ્રથમ (B) દ્વિતીય (C) તૃતીય (D) આપેલ તમામ
-

ધોરણ-9 ચિત્રકલા દ્વિતીય પરીક્ષા

સમય : 3 કલાક

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ (દ્વિતીય સત્ર)

કુલ ગુણ : પ્રેક્ટિકલ-20
સૈદ્ધાંતિક-40

નોંધ : આ પરિરૂપ વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, પ્રાશ્નિકો, મોડરેટર્સ વગેરેનાં માર્ગદર્શન માટે છે. જે તે વિષયોના પ્રાશ્નિક તેમજ મોડરેટર્સને માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણના બૃહદ્ હાર્દ / ઉદ્દેશને સુસંગત રહી પ્રશ્નપત્રની સંરચના બાબતે ફેરફાર કરવાની છૂટ રહેશે.

હેતુઓ પ્રમાણે ગુણભાર :

હેતુ	જ્ઞાન (K)	સમજ (U)	ઉપયોજન (A)	કૌશલ્ય (S)	વિશ્લેષણ (AN))	મૂલ્યાંકન (E)	કુલ ગુણ
ગુણ	08	08	08	07	06	03	40
ટકા	20%	20%	20%	17.5%	15%	7.5%	100%

પ્રશ્નના પ્રકાર પ્રમાણે ગુણની ફાળવણી :

ક્રમાંક	પ્રશ્નપત્રનું સ્વરૂપ	સંખ્યા	ગુણ	સમય
1.	લાંબા પ્રશ્નો (LA)/નિબંધ પ્રકારના (E)	—	—	—
2.	ટૂંકા પ્રશ્નો (SA1)	—	—	—
3.	ટૂંકા પ્રશ્નો (SA2)	—	—	—
4.	પ્રાયોગિક	001	20	—
5.	હેતુલક્ષી પ્રશ્નો (O)	40	40	3 કલાક
	કુલ પ્રશ્નો	41	60	—

કઠિનતામૂલ્ય પરનો ગુણભાર :

ક્રમાંક	કઠિનતાનું સ્તર	કઠિનતામૂલ્ય
1.	સરળ	40%
2.	મધ્યમ	45%
3.	કઠિન	15%
	કુલ :	100%

BLUEPRINT

દ્વિતીય પરીક્ષા

ધોરણ : 9

વિષય : ચિત્રકલા

કુલ ગુણ : 40

સમય : 1 કલાક

No.	Chapter Name	જ્ઞાન (K)					સમજ (U)					ઉપયોગન (A)					વિશ્લેષણ (AN)					સંયોજન/ક્રોશલ્ક (S)					મૂલ્યાંકન (E)					Total
		EA	LA	SA	VSA	O	EA	LA	SA	VSA	O	EA	LA	SA	VSA	O	EA	LA	SA	VSA	O	EA	LA	SA	VSA	O	EA	LA	SA	VSA	O	Marks
3.	ભાત ચિત્રના પ્રકાર સિદ્ધાંતો					2					2					2					2					2					2	12
5.	ચિ. કોમ્પ્યુટરનો રચનાત્મક ઉપયોગ					1					1					1															1	04
4.	શિ. સ્થાપત્યો કાંકરીયુ તળાવ					-					1					1					1					1						04
	સીદી સૈયદની જાળી					1					1					-					-					1						03
	ઝૂલતા મિનારા										1					1					1					-						03
6.	ના. ચિત્રકાર્ય જશુભાઈ નાયક					1										1										1						03
7.	ખોડીદાસ પરમાર					1					1										1											03
8.	નંદુભાઈ પરીખ										1					1																02
9.	કનૈયાલાલ યાદવ					1															1											03
10.	પ્રતાપસિંહ જાડેજા					1										1					-					1						03
SubTotal		08					08					08					06					07					03					40

દ્વિતીય પરીક્ષા (સૈદ્ધાંતિક)ના 40 ગુણની થિયરી (બહુવિકલ્પ પ્રકાર)ના પ્રશ્નપત્રમાં વિષયાંગ પ્રમાણે ગુણભાર નીચે પ્રમાણે રહેશે.

ક્રમ	પ્રકરણ	વિષય(એકમ)	ગુણભાર
1	03	ભાતચિત્રના પ્રકાર, ઉપયોગ અને સિદ્ધાંતો.	12
2	04	ગુજરાતના શિલ્પ-સ્થાપત્યો - કાંકરિયું તળાવ - સીદી સૈયદની જાળી - જૂલતા મિનારા	09
3	05	ચિત્રકલાનો, કોમ્પ્યુટરમાં રચનાત્મક ઉપયોગ	04
4	06	નામાંકિત કલાકારો. -શ્રી જશુભાઈ નાયક -શ્રી ખોડિદાસ પરમાર -શ્રી નટુભાઈ પરીખ -શ્રી કનૈયાલાલ યાદવ -શ્રી પ્રતાપસિંહ જાડેજા	15
		સૈદ્ધાંતિક (Theory)ના કુલ ગુણ	40

નોંધ :

1. ચિત્રકલાના મુલ્યાંકનમાં દ્વિતીય પરીક્ષામાં પ્રાયોગિક (Practical) અને સૈદ્ધાંતિક (Theory)ની પરીક્ષા લેવાની રહેશે.
2. દ્વિતીય પરીક્ષાનું પ્રશ્નપત્ર પ્રાયોગિક (Practical) પરીક્ષા માટે 20 ગુણનું અને સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા માટે 40 ગુણનું આમ કુલ 60 ગુણ માંથી ગુણાંકન કરવાનું રહેશે.
3. થિયરીના બહુવિકલ્પ સૈદ્ધાંતિક પ્રશ્નપત્ર અંગે : એક ગુણનો એક એવા - 40 પ્રશ્નો હેતુલક્ષી બહુવિકલ્પ પદ્ધતિ મુજબ પૂછવાના રહેશે, જેના જવાબો પ્રશ્નપત્રમાં જ આપેલી ખાલી જગ્યામાં લખવાના રહેશે અને દરેકનો એક ગુણ રહેશે.
4. પ્રેક્ટિકલના પ્રશ્નપત્ર અંગે :- વર્ષ દરમિયાન કરાવેલ વિવિધ વિષયના ચિત્રો પૈકી કોઈ પણ ત્રણ વિષયો પૂછવા અને તેમાંથી કોઈ પણ એક વિષય ઉપર વિદ્યાર્થીઓએ ચિત્ર-સર્જન જળ રંગમાં પૂર્ણ કરવાનું રહેશે.
5. સૈદ્ધાંતિક પ્રશ્નપત્રનો સમય એક કલાકનો રહેશે. પરંતુ સૈદ્ધાંતિકનું પ્રશ્નપત્ર વહેલું પૂરું કરી આપનાર વિદ્યાર્થી પ્રાયોગિકનું પ્રશ્નપત્ર વહેલું શરૂ કરી શકશે. (થિયરીનું પેપર 1 કલાક અને પ્રેક્ટિકલ જે પેપર 2 કલાકનું જ રહેશે.)

ધોરણ-9 ચિત્રકલા દ્વિતીય પરીક્ષા

સમય : 1.00 કલાક

નમૂનાનું પ્રશ્નપત્ર

કુલ ગુણ : 40

- સૂચનાઓ : (1) તમામ પ્રશ્નોના જવાબ ફરજિયાત છે.
(2) તમામ પ્રશ્નોના દરેક સાચા જવાબ માટે 1 ગુણ છે.
(3) તમામ પ્રશ્નોની નીચે આપેલા વિકલ્પો પૈકી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી આપેલ ખાલી જગ્યામાં સાચો જવાબ લખો.

- આપેલા વિકલ્પો પૈકી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો. (પ્રત્યેકનો 1 ગુણ))
- 1. ભાતચિત્રમાં નીચેના પૈકી કયા આકારનો સમાવેશ ભૌમિતિક આકારમાં થતો નથી ?
(A) લંબચોરસ (B) ચોરસ (C) પીછાં (D) ત્રિકોણ
- 2. ભરતકામની રચનાઓમાં કયા પ્રકારની ભાતરચના વિશેષ જોવા મળે છે ?
(A) અલંકૃત (B) કુદરતી (C) ભૌમિતિક (D) અમૂર્ત
- 3. બાળકોને ટી.વી.માં જોવા મળતા કાર્ટુન ફિલ્મ શાને આભારી છે ?
(A) કોરલ ડ્રો (B) ફોટોશોપ (C) એનિમેશન (D) પેઈન્ટ
- 4. અમદાવાદનું કયું સ્થાપત્ય તેની બારીક અને મનોહર કોતરતકામ માટે જાણીતું છે ?
(A) સીદી સૈયદની જાળી (B) ઝૂલતા મિનારા
(C) હઠિસીંગના દેરા (D) રાણીસિપ્રીની મસ્જિદ
- 5. ‘નાગદમન’ ચિત્રના ચિત્રકાર કોણ હતા ?
(A) શ્રી જશુભાઈ નાયક (B) શ્રી રવિશંકર રાવળ
(C) શ્રી કનૈયાલાલ યાદવ (D) શ્રી ખોડીદાસ પરમાર
- 6. ‘ધરતીના ચિત્રકાર’ તરીકે કયા કલાકારની ગણના થાય ?
(A) શ્રી જશુભાઈ નાયક (B) શ્રી રવિશંકર રાવળ
(C) શ્રી કનૈયાલાલ યાદવ (D) શ્રી ખોડીદાસ પરમાર
- 7. ‘અલગારી ચિત્રકાર’ તરીકે કયા ચિત્રકાર જાણીતા હતા ?
(A) શ્રી જશુભાઈ નાયક (B) શ્રી રવિશંકર રાવળ
(C) શ્રી કનૈયાલાલ યાદવ (D) શ્રી ખોડીદાસ પરમાર
- 8. શ્રી પ્રતાપસિંહ જાડેજા કયા ચિત્ર માટે ઈસ. 1965માં શ્રેષ્ઠ ચિત્રનો એવોર્ડ અપાયો હતો ?
(A) જન્માષ્ટમિની સાંજ (B) આંબલી-પીપળી
(C) માનતા ફળી (D) ગોકુણિયું ગામડું

9. ભાતચિત્રના પ્રકારો કેટલા છે ?
 (A) એક (B) ચાર (C) ત્રણ (D) બે
10. કોઈપણ રંગ, રેખા કે આકારનું એક દિશા કે ચારે દિશામાં ચોક્કસ રીતે ફેલાઈ જવું તેને શું કહેવાય ?
 (A) પુનરાંકન (B) વિસ્તરણ (C) સમતોલન (D) અસમતોલન
11. આજના ઝડપી યુગમાં સમયની સાથે-સાથે માનવીને કયું સાધન અનિવાર્ય બની ગયું છે ?
 (A) કેમેરો (B) પ્રિન્ટર (C) સ્કેનર (D) કોમ્પ્યુટર
12. કાંકરીયા તળાવનું બાંધકામ ગુજરાતના કયા શહેરમાં કરવામાં આવેલ છે ?
 (A) અમદાવાદ (B) ભાવનગર (C) ધોળકા (D) વડનગર
13. સીદી સૈયદની જાળીમાં ----- ની અલંકૃત ભાત આવેખાઈ છે ?
 (A) વૃક્ષ-વેલ (B) ભૌમિતિક
 (C) અમૂર્ત (D) એક પણ નહીં.
14. ગુજરાતના કયા સ્થાપત્યને રહસ્યમય સ્થાપત્યનો નમૂનો ગણવામાં આવે છે ?
 (A) ઝૂલના મિનારા (B) સીદી સૈયદની જાળી
 (C) અડાલજની વાવ (D) રાણી સિપ્રીની મસ્જિદ
15. ભારત દેશમાં કયા ચિત્રકારનું સ્થાન લોક કલાકાર તરીકે છે ?
 (A) શ્રી ખોડીદાસ પરમાર (B) શ્રી કનૈયાલાલ યાદવ
 (C) શ્રી પ્રતાપસિંહ જાડેજા (D) શ્રી જશુભાઈ નાયક
16. શ્રી નટુભાઈ પરીખનો જન્મ ગામમાં થયો હતો ?
 (A) આણંદ જિલ્લાના બાંધણીમાં (B) ખેડા જિલ્લાના કપડવંજમાં
 (C) વલસાડના અમલસાડમાં (D) રાજકોટના ગોંડલમાં
17. કોઈ ચોક્કસ આકાર ન હોય અને માત્ર સ્વતંત્ર રચના હોય તેવી આકારોવાળી ભાત રચના કોને કહેવાય ?
 (A) અમૂર્ત (B) અલંકૃત (C) ભૌમિતિક (D) કુદરતી
18. ભાતચિત્રનો મુખ્ય ઉદ્દેશ કયો છે ?
 (A) સુશોભન (B) ગોઠવણી (C) કારીગરી (D) રંગ-સંયોજન
19. પેન્સિલ દ્વારા કાગળ ઉપર ચિત્ર દોરી શકાય તેવું કામ કોમ્પ્યુટરની કઈ એસેસરીઝમાં જોવા મળે છે ?
 (A) પેઈન્ટ (B) એનિમેશન (C) કોરલડ્રો (D) ફોટોશોપ
20. કાંકરિયા તળાવનો ઘેરાવો લગભગ કેટલા કિ.મી.નો છે ?
 (A) બે (B) ચાર (C) આઠ (D) છ

21. ઝૂલતા મિનારાઓનો ઉપયોગ શાના માટે થતો હતો તેમ માનવામાં આવે છે ?
- (A) ઝૂલવા માટે (B) બાંગ પોકારવા માટે
(C) પિકનીક માટે (D) શહેરનું દૃશ્ય જોવા માટે
22. ‘પોર્ટ્રેટ’ના રાજા તરીકે કયા ચિત્રકારની ગણના થાય છે ?
- (A) શ્રી જશુભાઈ નાયક (B) શ્રી ખોડીદાસ પરમાર
(C) શ્રી નટુભાઈ પરીખ (D) શ્રી પ્રતાપસિંહ જાડેજા
23. શ્રી નટુભાઈ પરીખની ચિત્રકલામાં આગવી શૈલી કઈ છે ?
- (A) દૃશ્યચિત્રો (B) પોર્ટ્રેટ (C) ભીંતચિત્રો (D) રેખાચિત્રો
24. વર્તમાનપત્રોમાં વાર્તા ચિત્રકાર તરીકે કયા કલાકારની જવાબદારી વિશેષ રહી છે ?
- (A) શ્રી પ્રતાપસિંહ જાડેજા (B) શ્રી નટુભાઈ પરીખ
(C) શ્રી બંસીલાલ વર્મા (D) શ્રી જશુભાઈ નાયક
25. પરોક્ષ સમતોલનમાં નીચેના પૈકી કયા આકારનો સમાવેશ કરી શકાય છે ?
- (A) પીપળાનું પાન (B) મોર (C) તાજમહેલ (D) ફીહેન્ડ
26. નીચે પૈકી કયો આકાર પ્રત્યક્ષ સમતુલાનુ ઉદાહરણ છે ?
- (A) મોર (B) સાવધાન મુદ્રામાં ઉભેલો સૈનિક
(C) કીટલી (D) નૃત્યાંગના
27. કાંકરિયા તળાવની રચના પાટણના કયા તળાવને મળતી આવે છે ?
- (A) મલાવ તળાવ (B) સહસ્ત્રલિંગ તળાવ
(C) શર્મિષ્ઠા (D) એકેય નહીં.
28. મુસ્લિમ સ્થાપત્યની વિશિષ્ટ અને આશ્ચર્યકારક સિધ્ધિ માટે કયા સ્થાપત્યની ગણના થાય છે ?
- (A) હઠિસિંગના દહેરા (B) સરખેજના રોજા
(C) ઝૂલતા મિનારા (D) કાંકરિયું તળાવ
29. શ્રી ખોડીદાસ પરમારે લોકકલાનો અભ્યાસ કરી કેટલા પુસ્તકો આપ્યાં છે ?
- (A) 18 (B) 16 (C) 20 (D) 25
30. ‘હિચકે બેઠા યોગીજી મહારાજ’ આ ચિત્ર કયા કલાકાર સર્જિત છે ?
- (A) શ્રી કનેયાલાલ યાદવ (B) ખોડીદાસ પરમાર
(C) શ્રી નટુભાઈ પરીખ (D) શ્રી પ્રતાપસિંહ જાડેજા

31. એક જ આકારને એક કે એકથી વધારે વાર ચારે તરફ સમગ્ર જગ્યા પર ગોઠવવાથી કયા પ્રકારનું પુનરાંકન થાય છે ?
- (A) સાદું પુનરાંકન (B) ઊલટ-સુલટ પુનરાંકન
(C) વૈકલ્પિક પુનરાંકન (D) સર્વવ્યાપી પુનરાંકન
32. વિસ્તરણના પ્રકાર કેટલા છે ?
- (A) બે (B) ચાર (C) ત્રણ (D) આઠ
33. સીદી સૈયદની જાળી સીદી સૈયદે ઈસ..... માં બંધાવી હતી ?
- (A) 1572 (B) 1562 (C) 1872 (D) 1662
34. સંતો અને રાજકીય નેતાઓના વ્યક્તિ ચિત્રો દોરનાર કયા કલાકાર હતા ?
- (A) શ્રી જશુભાઈ નાયક (B) શ્રી સોમાલાલ શાહ
(C) શ્રી ખોડીદાસ પરમાર (D) શ્રી નટુભાઈ પરીખ
35. 'ભરૂચની શેરી' ચિત્રના ચિત્રકાર કોણ છે ?
- (A) શ્રી નટુભાઈ પરીખ (B) શ્રી જશુભાઈ નાયક
(C) શ્રી ખોડીદાસ પરમાર (D) શ્રી પ્રતાપસિંહ જાડેજા
36. હાથમાં જ પીંછી સાથે કયા નામાંકિત ચિત્રકારનું અવસાન થયું ?
- (A) શ્રી કનૈયાલાલ યાદવ (B) શ્રી નટુભાઈ પરીખ
(C) શ્રી પ્રતાપસિંહ જાડેજા (D) શ્રી જશુભાઈ નાયક
37. કયું ચિત્ર શ્રી પ્રતાપસિંહ જાડેજાનું નથી ?
- (A) ભયગ્રસ્ત હરણાં (B) ગોકુળિયું ગામ
(C) આંબલી-પીપળી (D) જટાયું
38. જમીન પર ઉગેલુ ઘાસ' એ કયા વિસ્તરણનું ઉદાહરણ છે ?
- (A) બિંદુમાંથી (B) ધરીમાંથી (C) પાયામાંથી (D) કેન્દ્રમાંથી
39. પ્રકાશતો સૂર્ય એ કયા વિસ્તરણનું ઉદાહરણ છે ?
- (A) કેન્દ્રમાંથી (B) બિંદુમાંથી (C) પાયામાંથી (D) ધરીમાંથી
40. કોમ્પ્યુટરની કઈ એસેસરીઝમાં આકારો દોર્યા પછી તેમાં ફેરફાર કરવાના ઘણા બધા વિકલ્પો મળે છે ?
- (A) કોરલ ડ્રો (B) એનિમેશન (C) પેઈન્ટ (D) ફોટોશોપ

ધોરણ-9 ચિત્રકલા (પ્રાયોગિક) દ્વિતીય પરીક્ષા

સમય : 2.00 કલાક

નમૂનાનું પ્રશ્નપત્ર

કુલ ગુણ : 20

ચિત્રકલા વિષયના અભ્યાસક્રમમાં બે વિભાગો છે :

- (1) ચિત્રસર્જન કલા (પ્રાયોગિક)
- (2) સૈદ્ધાંતિક (થિયેરી)

વિભાગ -1 ચિત્રસર્જન કલા (પ્રાયોગિક)

$\frac{1}{4}$ અથવા $\frac{1}{8}$ સાઈઝના ડ્રોઈંગપેપર માં પીંછીથી પૂરી શકાય તેવા જળરંગોમાં વર્ષ દરમિયાન 12 ચિત્રો તૈયાર કરાવવા

● ચિત્રસંયોજન :

માનવજીવનમાં રોજ બરોજના પ્રસંગો, કાર્યો, ઉત્સવો, પ્રાણીઓ, પક્ષીઓ, વૃક્ષો વગેરેનાં આકારો વાસ્તવિક તેમજ સર્જનાત્મક આકારોના મિશ્રણવાળા ચિત્રો યોગ્ય માપમાં કરાવવા તથા તેમાં પીંછીથી પૂરી શકાય તેવા જળરંગો પુરાવવા.

● ભાતચિત્ર :

(1) ભૌમિતિક આકારોવાળી નિયમિત ભાત :

કંપાસના સાધનોની મદદથી બનતા આકારોની ભાત યોગ્ય માપમાં કરાવવી તેના હેતુને અનુરૂપ રંગપૂરણી કરાવવી.

(2) ઓવરલેપીંગ આકારોવાળી ભાત :

યોગ્ય આકારમાં ભૌમિતિક આકારો જેવા કે ગોળ, ચોરસ, ત્રિકોણ, અર્ધવતુળ વગેરે આકારોને એકબીજા ઉપર ગોઠવીને ઓવરલેપીંગ દ્વારા સુંદર ભાતચિત્ર તૈયાર કરાવવા. તેના હેતુઓને ધ્યાનમાં રાખીને જળરંગો વડે પૂર્ણ કરાવવાં.

(3) સર્જનાત્મક આકારોવાળી ભાત :

પ્રકૃતિમાં રહેલા સૂર્ય, પાણી, પક્ષી, વૃક્ષો, પર્વતો, નદીઓ જેવા કુદરતી આકારોને સર્જનાત્મક આકારો બનાવીને ભાતચિત્ર તૈયાર કરાવવા, તેમાં યોગ્ય રંગો ભરીને ભાતચિત્ર તૈયાર કરાવવા.

● અક્ષર લેખન :

ચોરસ કે લંબચોરસ દોરાવી તેમાં નાનું વાક્ય લખાવી જળરંગો પુરાવવા. દા.ત. સ્વચ્છ ભારત અથવા અંગ્રેજીમાં GOOD MORNING.

**Std.-9 English (SL)
First Term Exam**

Time : 2.00 Hours

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ

Total Marks : 60

PART : A	30 Marks
PART : B	30 Marks
Section : A	08 Marks
Section : B	09 Marks
Section : C	07 Marks
Section : D	6 Marks

નોંધ : આ પરિરૂપ વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, પ્રાશ્નિકો, મોડરેટર્સ વગેરેના માર્ગદર્શન માટે છે. જે તે વિષયોના પ્રાશ્નિક તેમજ મોડરેટર્સને માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણના બૃહદ્ હાર્દ / ઉદ્દેશને સુસંગત રહી પ્રશ્નપત્રની સંરચના બાબતે ફેરફાર કરવાની છૂટ રહેશે.

Std.-9 English (SL) First Term Exam

Time : 2.00 Hours

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ

Total Marks : 60

નોંધ : આ પરિરૂપ વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, પ્રાશ્નિકો, મોડરેટર્સ વગેરેનાં માર્ગદર્શન માટે છે. જે તે વિષયોના પ્રાશ્નિક તેમજ મોડરેટર્સને માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણના બૃહદ્ હાર્દ / ઉદ્દેશને સુસંગત રહી પ્રશ્નપત્રની સંરચના બાબતે ફેરફાર કરવાની છૂટ રહેશે.

હેતુઓ પ્રમાણે ગુણભાર :

હેતુ	જ્ઞાન (K)	સમજ (U)	ઉપયોજન (A)	વિશ્લેષણ (AN)	સંયોજન/કૌશલ્ય (S)	મૂલ્યાંકન (E)	કુલ ગુણ
ગુણ	6	22	12	0	15	5	60
ટકા	10%	37%	20%	0%	25%	8%	100%

પ્રશ્નના પ્રકાર પ્રમાણે ગુણની ફાળવણી :

ક્રમાંક	પ્રશ્નપત્રનું સ્વરૂપ	સંખ્યા	ગુણ	સમય
1.	નિબંધ પ્રકારના (E)	0	0	0
2.	લાંબા પ્રશ્નો (LA)	4	11	40
3.	ટૂંકા પ્રશ્નો (SA)	15	17	30
4.	અતિ ટૂંકા પ્રશ્નો (VSA)	1	2	5
5.	હેતુલક્ષી પ્રશ્નો (O)	30	30	45
	કુલ ગુણ	50	60	120

કઠિનતામૂલ્ય પરનો ગુણભાર :

ક્રમાંક	કઠિનતાનું સ્તર	કઠિનતામૂલ્ય
1.	સરળ	40%
2.	મધ્યમ	45%
3.	કઠિન	15%
		100%

Std.-9 English (SL) BLUEPRINT

Std. : 9 (First Exam) SUBJECT : ENGLISH (S.L.) Total Marks : 60 Time 120 Minutes

No.	Topic	KNOWLEDGE					UNDERSTANDING					APPLICATION					ANALYSIS					SYNTHESIS/SKILLS					EVALUATION					TOTAL	
		EA	LA	SA	VSA	O	EA	LA	SA	VSA	O	EA	LA	SA	VSA	O	EA	LA	SA	VSA	O	EA	LA	SA	VSA	O	EA	LA	SA	VSA	O	Marks	
	PART-1																																
1.	Main Text Prose- Relate to the read of the text				3(3)																										3(3)		
2.	Main Text Understanding Vocabulary					3(3)																									3(3)		
3.	Supplementary Reader- Use of Vocabulary				3(3)																										3(3)		
4.	Unseen Data Processing (question-answer)																														3(3)		
5.	Respond to the given cues (Function Based))																													5(5)	5(5)		
6.	Arrange the jumbled parts																														3(3)		
7.	Finding the correct sentences															3(3)															3(3)		
8.	Recognising appropriate Questions										3(3)																				3(3)		
9.	Complete the dialogue/story/ description										4(4)																				4(4)		

કામની સૂઝ ના પડે ત્યારે બુદ્ધિમાન સાથે મંત્રણા દીવાની જેમ પ્રકાશ આપે છે.

	No.	Topic	KNOWLEDGE					UNDERSTANDING					APPLICATION					ANALYSIS					SYNTHESIS/SKILLS					EVALUATION					TOTAL	
			EA	LA	SA	VSA	O	EA	LA	SA	VSA	O	EA	LA	SA	VSA	O	EA	LA	SA	VSA	O	EA	LA	SA	VSA	O	Marks						
		PART-2																																
	10.	Main Text Prose + Poem Reading of the read of the text				8(8)																						8(8)						
	11.	Supplementary Reading Comprehension				4(4)																						4(4)						
	12	Use of Vocabulary: Supplementary Reader											2(2)															2(2)						
	13.	Unseen Data Processing : Expression through paragraph																		3(1)								3(1)						
	14.	Transformation of (person/gender/ number/time/ aspect/function) contextual											3(1)															3(1)						
	15.	Reported Speech																										2(1)						
	16.	Editing the paragraph											2(1)				2(1)											2(1)						
	17.	Complete the dialogue/ description																		3(1)								3(1)						
	18.	Guided Writing sem 1:Paragraph sem 2:Story writing																		3(1)								3(1)						
		SubTotal					6(6)				12(12)	10(10)		2(1)	5(3)	2(1)	3(3)			9(3)							5(5)	60(50)						
		Total			6(6)						22(22)				12(8)					15(9)					5(5)			60(50)						

Std.-9 English (SL) First Term Exam

OBJECTIVE WEIGHTAGE

NO.	OBJECTIVE	MARKS	WEIGHTAGE
1.	KNOWLEDGE	6	10
2.	UNDERSTANDING	22	37
3.	APPLICATION	12	20
4.	ANALYSIS	0	0
5.	SYNTHESIS	15	25
6.	EVALUATION	5	8
	TOTAL	60	100%

LEVEL WEIGHTAGE

1.	LEVEL	MARKS	WEIGHTAGE
1.	EASY	24	40%
2.	MEDIUM	27	45%
3.	DIFFICULT	9	15%
	TOTAL	60	100%

WEIGHTAGE PER CHAPTER

NO.	CHAPTER NAME	MARKS
1.	MAIN TEXT BOOK	16
2.	SUPPLEMENTARY READER	7
3.	LANGUAGE WORK	21
4.	WRITING WORK	10
5.	UNSEEN READING	6
	Total	60

Std.-9 English (SL) First and Second Examination Monthwise Syllabus

Month	Working Days	Units to be Taught	Periods	Remark if Any
June	22	Read 1. Cheetah's Tears Poem 1. The River	14 5	Initial 2-3 periods for establishing rapport and introducing the new textbook.
July	25	Read 2. Dental Health Read 3. Mohan and his Veena	11 11	FA-1 to be completed by 25/07/2016
Aug.	23	Read 4. Call of the Hills, Read 5. Rani ki Vaav	12 11	
Sept.	24	Poem 2. The Useful Plough English Competence Testing-1 Revision for First Exam, First Exam	3 3	FA-2 to be completed by 17/09,2016 First Exam from 22/09/2016 to 01/10/16
Oct.	21	Read 6. The Night Train at Deoli	15	
1st Term	115			
Nov.	11	Poem 3. Be the Best	7	Initial 3-4 periods for showing the corrected Answer sheets of SA-1
Dec.	26	Read 7. Adolescents Speak, Read 8. A Day in the Life of an Indian Fighter Point	14 12	
Jan.	24	Read 9. Friends from the Sky Read 10. Ecology for Peace (to be continued)	14	FA-3 to be completed by 10/01/2017
Feb.	23	Read 10. Ecology for Peace (remaining), Read 11. Valley of Flowers	9 14	
March	25	Poem 4. Saw the sea, English Competence Testing-2	5 7	FA-4 to be completed by 25/03/2017
April	22	Revision for Second Exam, Second Exam	8	Second Exam From 10/04/2017 to 19/04/2017
2nd Term	131			

N.B.: Units 1-12 of the Supplementary reader 'Dolphin' are to be included in the First Term, whereas the remaining units are to be included in the Second Term.

Std.-9 English (SL)
Sample Question Paper
First Examination

Time : 45 Minutes

Total Marks : 30

PART-1

Instructions : There are thirty questions with one mark each in this part.

Write the Answers in your answer book.

- ★ **Select the most appropriate alternative from those given below each question.**
- **Select the respective title of the Read with which the following statements/sentences are related :**
 1. A hunter must not be lazy.
[a] Dental Health [b] Call of the Hills
[c] Rani ki Vaav [d] Cheetah's Tears
 2. My friend has uneven teeth. I should advice him to read _____.
[a] Mohan and His Veena [b] Call of the Hills
[c] Rani ki Vaav [d] Dental Health
 3. If you follow your passion and hobby, you surely succeed one day.
[a] Mohan and His Veena [b] Call of the Hills
[c] Cheetah's Tears [d] Dental Health
- **Find the sentence with correct use of the underlined word from each set of the sentences given below :**
 4. [a] Bharat was such a wicked man that he treated all innocently.
[b] My brother is a nice wicked man who cheats nobody.
[c] Haresh is so cuning that no one can call him wicked.
[d] All hate him as he is a wicked fellow.
 5. [a] The teeth at the back are known as molar teeth.
[b] Your deciduous teeth are called molar teeth.
[c] The sharp teeth for cutting are known as the molar teeth.
[d] The pointed teeth next to incisor are called molar teeth.
 6. [a] When the devotee prayed hard, the god suddenly vanished before him.
[b] When Kokila used that washing powder, the stains vanished at once.
[c] When the furniture became old, we got it vanished.
[d] We were so happy to get the news that we all vanished at once.
- **Tick-mark the nearest meaning :**
 7. Mortality
[a] morality [b] death [c] childhood [d] infant

8. **council**

- [a] advice [b] courtroom
[c] advising committee [d] country men

9. **conversation**

- [a] concentration [b] dialogue [c] calling [d] degree

• **Read the data and answer the questions that follow :**

Name of the Superhero	Name of the Creator	Colour of Suit	Enemy
Superman	Jerry Siegel	Blue - Red	Doomsday
Batman	Bob Kane	Black	The Joker
Ironman	Stan Lee	Dark Red	Whiplash
Spiderman	Stan Lee	Blue - Red	Green Goblin

10. Who has created two superhero characters?

- [a] Jerry Siegel [b] Bob Kane [c] Stan Lee [d] Bruce Lee

11. Which colour combination is more popular in the suits of superheroes?

- [a] Blue - Dark Red [b] Blue - Red
[c] Red - Black [d] Black - Blue

12. What common traits do you find in Batman and Spiderman?

- [a] Their creators are same.
[b] They both wear blue colour suits.
[c] There is nothing common.
[d] They both have names of creatures in them.

• **Respond to the given cue :**

13. Papa : Khevana, can you help me with this presentation?

Khevana : Certainly Papa, _____

- [a] do you think I am always free?
[b] how may I help you?
[c] would you prefer tea or coffee?
[d] I am busy now.

14. Mummy : Did you study English yesterday?

Son : _____ .

- [a] Yes, I did not. [b] No, I did.
[c] Yes, I studied well. [d] No, I studied well.

15. The check out time of this hotel is 10:00 am. Guests _____

- [a] cannot go out after that time.
[b] have to pay for one more day if they do not check out before that.
[c] must stay for one more day if they do not check out before that.
[d] should reach the hotel before that.

16. Aum agreed to the new proposal with great pleasure. This means _____ .

- [a] Aum agreed to the new proposal pleasingly.
- [b] Aum agreed to the new proposal happily.
- [c] Aum agreed to the new proposal proudly.
- [d] Aum agreed to the new proposal skillfully.

17 I like the Shashivan Garden very much. So, _____ .

- [a] I never go there.
- [b] I never miss a chance to visit it.
- [c] I always avoid going there.
- [d] I don't go there sometimes.

• **Arrange the jumbled parts in the sentences to make meaningful sentences :**

18. [A] died before [B] queen Udayamati
[C] this structure [D] the completion of
[a] ACDB [b] BDAC [c] BADC [d] ADCB

19. [A] to guitar [B] given a couple of years
[C] Mohan had already [D] of his life
[a] ABDC [b] CBDA [c] ACBD [d] CBAD

20. [P] she could [Q] if she needed [R] for her project [S] go for guidance
[a] PRQS [b] PSQR [c] PQSR [d] PSRQ

• **Find the correct sentences from the sets :**

21. [a] Pulkit didn't attended the last meeting held at Gandhinagar.
[b] Pulkit wasn't attend the last meeting held at Gandhinagar.
[c] Pulkit was attended the last meeting held at Gandhinagar.
[d] Pulkit attended the last meeting held at Gandhinagar.

22. [a] Hardik should not respect the Indian culture.
[b] Hardik must respect our Indian culture.
[c] Hardik has respecting our Indian culture.
[d] Hardik was respected our Indian culture.

23. [a] She is ashamed so that she has cheated her friends.
[b] She has cheated her friends because she is ashamed.
[c] She has cheated her friends therefore she is ashamed.
[d] She is ashamed so she has cheated her friends.

• **Choose the correct question to get the underlined word/words as answer :**

24. Chetana will prepare pakoda for Avani tomorrow.
[a] Who will prepare pakoda for Avani tomorrow?
[b] What will Chetana do for Avani tomorrow?
[c] When will Chetana prepare pakoda for Avani?
[d] What will Chetana prepare for Avani tomorrow?

25. Krishna annoyed his sister Saniana yesterday.

- [a] Who annoyed his sister yesterday?
- [b] When did Krishna annoy his sister?
- [c] Why did Krishna annoy his sister yesterday?
- [d] Whom did Krishna annoy yesterday?

26. Dineshbhai is a competent teacher of English.

- [a] Who is a competent teacher?
- [b] Whom does Dineshbhai teach with competence?
- [c] Which subject does a competent teacher teach?
- [d] What subject does Dineshbhai teach?

• **Complete the paragraph selecting from the options given for each blank :**

Plastic or _____ (27) _____ waste causes _____ [28] _____ to environment.
For example, plastic waste _____ [29] _____ even the soil to breathe.
It _____ [30] _____. pollution of soil, water and air.

27. [a] much other	[b] one another
[c] any other	[d] no other
28. [a] great harm	[b] great benefit
[c] great advantage	[d] small loss
29. [a] does not restrict	[b] does not stop
[c] allows	[d] does not allow
30. [a] avoids	[b] stops
[c] restricts	[d] causes

PART-2

Time : 75 Minutes

marks : 30

Instructions : (1) There are four sections in this part of the question paper and total 1 to 20 questions are there. (2) All the questions are compulsory. Internal options are given.

SECTION A

- **Read the extracts and answer the questions :**

[08]

Edie's eyes brightened. They sparkled with an idea. He envied the cubs. "Can I be lucky as these beautiful cubs? They got their food without any effort. Can I have a hunter like their mother? "

1. Why did Edie consider the cubs lucky?
2. What was the reason for the sparkle in Edie's eyes?

Dr. Sharma: Most of the people brush their teeth while moving the brush sideways only. But the right way is to move it forward and downward so that it removes the tiny bits of food stuck between the teeth.

3. What is the benefit of brushing the teeth by moving the brush upward and downward?
4. What common mistake do people do while brushing their teeth?

How beautiful these hills are! " She thought. And how refreshing is the breeze that blows through them! I must run across those green fields. " She ran towards the hills but stopped with a jerk. There was a rope round her neck. She hated it most.

5. List the attractions and desire of Chandani.
6. Why could Chandani not fulfill her desire?

River, river! Swelling river!

On you rush through rough and smooth;

Louder, faster, brawling, leaping,

Over rocks, by rose-banks, sweeping

Like impetuous youth.

7. What is common between youth and the river?
8. How does the river flow in this stage?

SECTION B

- **Read the passage and answer the questions :**

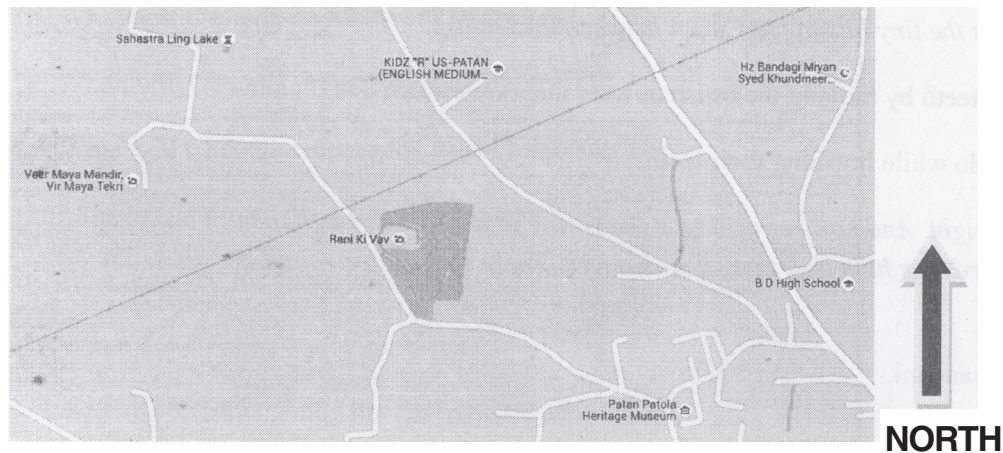
[04]

Like other crabs, the shore crab, too has a pair of claws as well as four pairs of walking legs with which it can move quickly. The crab is a stylish walker. If its head is in North, it would walk either in the East or in the West. So when you find that a crab is looking at you, don't be afraid. It won't rush straight to you. It is really funny to see these side walkers moving across.

9. Why is it funny to see the crabs moving across?

10. How many legs do the crabs have?
11. Suppose a crab's head is in East, which direction will it move into?
12. Should I be careful if the crab is not looking at me? Why?
- **Use the given word/words to answer the questions :** [02]
13. What is the doctor doing? - patient
14. How should we live? - happiness, tension
15. **Read the data and write a paragraph on it in about 60 words :** [03]

SECTION C

16. **Transform the paragraph using 'Brijesh' in place of 'Neelam' and rewrite :** [03]
Neelam is a beautiful girl. She is fond of her teacher. She does all her work herself. Her teacher helps her if she has any trouble.
You can start this way - Brijesh is a handsome boy
17. **Change the passage as shown in example and rewrite :** [02]
Dhaumya : Give me your pen
Papa : Take it. I have two pens.
You can start this way :
Dhaumya requested papa _____
18. **Rewrite the paragraph correcting the errors :** [02]
The pandit was a clever man. He folded **her** hands **but** said, "My king, the rupee was your **lift**. A royal gift is a holy thing. I am a sinner because I have dropped that rupee **into** the road."

SECTION D

19. **Complete the dialogue :** [03]
Jhankhan : I have written some poems. Are you interested in listening?
Maunas : Of course I am. _____
Jhankhan : Which one should I recite first?

Maunas : _____

Jhankhan : That's the problem.

Maunas : What?

Jhankhan : All of them are my favourite.

Maunas : Then, _____

20. Write a paragraph in about 100 words on any one of the subjects given. [03]
Use the key words.

1. A visit to a historical place:

Which place? When? With whom? When was it constructed? What is the history behind it? Specialties of that place? How was your experience?

2. Life of a dentist

A respectable citizen — removes pain and problems of people -different treatments done by him/her — friendly and sympathetic - chair, his/her work-station - a noble profession

• • •

कक्षा 9 विषय : संस्कृत

प्रथम परीक्षा

क्रम	गद्य/पद्य नाम	तास शीर्षवर्णी	गुणसंख्या
1.	समर्चनम् (पद्य)	7	6
2.	कुलस्य आचारः (गद्य)	6	6
3.	परं निधानम् कः (गद्य)	6	6
4.	वलभी विद्यास्थानम् (गद्य)	5	6
5.	सुभाषितवैभवः (पद्य)	6	6
6.	सर्वं चारुतरं वसन्ते (पद्य)	5	6
7.	संहतिः कार्यसाधिका (गद्य)	6	6
8.	काषायाणां कोऽपराधः (गद्य)	6	6
9.	उपकारहतस्तु कर्तव्यः (गद्य)	6	6
11.	वेदितव्यानि मित्राणि (पद्य)	7	6
	पुनरावर्तन	15	
	कुल तास	75	60

द्वितीय परीक्षा

क्रम	गद्य/पद्य नाम	तास शीर्षवर्णी	गुणसंख्या
10.	दौवारिकस्य सेवानिष्ठा (गद्य)	7	5
12.	सुभाषित-सप्तकम् (पद्य)	6	5
13.	दिष्टया गोग्रहणं स्वन्तम् (गद्य)	6	5
14.	हनुमद्वर्णितरामवृत्तान्त (पद्य)	7	5
15.	सुदुर्लभा सर्वमनोरमा वाणी (गद्य)	7	5
16.	अजेयः स भविष्यति (पद्य)	6	5
17.	आचार्यः चरकः (गद्य)	7	5
18.	बिलस्य वाणी न कदापि मे श्रुता (गद्य)	8	5
19.	विनोदपद्यानि (पद्य)	7	5
20.	संस्कृतभाषायाः वैशिष्ट्यम् (गद्य)	7	5
	पुनरावर्तन	12	10*
	कुल तास	80	60

* द्वितीय परीक्षा - प्रथम सत्रमांथी 10 गुणानुं परीक्षांमां पूछवुं.

Dt. 04-08-2016

\\GSEB\\2016\\Shikshan Parikshan-2016\\August_2016\\Std_9\\Sankrit_Std-9

3rd Proof

BLUEPRINT

કક્ષા : 9

વિષય : સંસ્કૃત (દ્વિતીય ભાષા)

પ્રથમ પરીક્ષા

કુલ ગુણ : 60

સમય : 2 ઘંટે

ક્રમ	હેતુ	Part-A				Part-B																		
	પ્રકરણ/પેટા પ્રકરણ	પ્રશ્નપત્ર				જ્ઞાન				સમજ				ઉપયોજન				કૌશલ્ય				કુલ ગુણ		
	પ્રશ્નનો પ્રકાર	Kno	Und	App	Skill	SA1	SA2	LA	EA	SA1	SA2	LA	EA	SA1	SA2	LA	EA	SA1	SA2	LA	EA	Marks		
1.	સમર્ચનમ્	1	1		1			3															06	
2.	કુલસ્ય આચારઃ	1	1		1			3															06	
3.	પર નિધાનમ્ કઃ	1	1	1				3															06	
4.	કલમી વિધાસ્થાનમ્	1		1							3												06	
5.	સુભાષિત વૈભવઃ	1	1	1						2				1									06	
6.	સર્વ ચારુતરં વસન્તે	1	1	1	1									1				1					06	
7.	સંહતિઃ કાર્યસાધિકા	1	1	1						3													06	
8.	કાષાયાર્ણાંકોઽપરાધઃ	1	1	1														1	2				06	
9.	ઉપકારહતસ્તુ કર્તવ્ય)	1		1	1									1	2								06	
10.	વેદિતવ્યાનિ મિત્રાણિ	1		1		1									2			1					06	
	કુલ	10	7	8	5				10				08				07					05		
	વિષય-કુલ				30																	30	60	

* એ પ્રશ્નમાં વિકલ્પ સૂચવે છે.

કઠિનતા મૂલ્ય પ્રમાણે ગુણભાર

	ટકા	ગુણ
સરળ	40	24
મધ્યમ	45	27
કઠિન	15	09
	100%	60

હેતુ મુજબ ગુણભાર

	ગુણ	ટકા
જ્ઞાન	20	33.33
સમજ	15	25
ઉપયોજન	15	25
કૌશલ્ય	10	16.67
	60	100%

પ્રશ્ન સ્વરૂપ મુજબ ગુણભાર

	પ્રશ્ન સંખ્યા	ગુણ	કુલ ગુણ
નિબંધ પ્રકાર	4	3	12
ટૂંકા પ્રશ્નો	4	8	08
અતિ ટૂંકા પ્રશ્નો	10	10	10
હેતુલક્ષી (MCQ)	30	30	30
	48	=	60

Dt. 04-08-2016

\\GSEB\\2016\\Shikshan Parikshan-2016\\August_2016\\Std_9\\Sankrit_Std-9

3rd Proof

અભ્યાસક્રમનું માસવાર આયોજન પ્રથમ પરીક્ષા

ક્રમ	માસ	અભ્યાસક્રમ			પ્રવૃત્તિ
		ગદ્ય	પદ્ય	લેખનકાર્ય	
1.	જૂન	2	1	1. અનુલેખનમ્ 2. શ્લોકપૂર્તિ (સ્વાધ્યાયમાં આપેલા શ્લોક આધારિત)	— વેદોની અન્ય ઋચાઓ તેમજ પ્રાર્થનાઓનો સંગ્રહ કરવો. — જન્મ દિવસની શુભેચ્છા શતં જીવમ્ શરદઃ બોલીને આપો.
2.	જુલાઈ	3,4	5	3. ગદ્ય-સમીક્ષા-1 4. શ્લોકપૂર્તિ (સ્વાધ્યાયમાં આપેલા શ્લોક આધારિત) 5. અર્થવિસ્તાર-1	— ભોજપ્રબંધમાં આવતી અન્ય કોઈ એક વાર્તા વર્ગખંડમાં રજૂ કરો. — કોઈ એક વિશ્વવિદ્યાલયની રૂબરૂ મુલાકાત ગોઠવો. — સુભાષિત અંત્યાક્ષરીનું આયોજન કરો.
3.	ઓગસ્ટ	7	6	6. નાટ્યચ્છંદ લેખન 7. ઘટનાક્રમઃ	— સંસ્કૃત સાહિત્યમાં આવતા અન્ય વસંતવર્ણનો એકત્રિત કરો. — હિતોપદેશની અન્ય વાર્તાઓ, પુસ્તકાલયમાંથી મેળવીને વાંચો.
4.	સપ્ટેમ્બર	8	11	8. અર્થવિસ્તાર-2	— સાબરમતી આશ્રમ (અમદાવાદ)ની મુલાકાત ગોઠવો. — મહાભારતના અન્ય પ્રસંગો મેળવી વાંચો.
5.	ઓક્ટોબર	9		9. નાટ્યચ્છંદ-2	— શાળામાં મૃચ્છકટિકમ્ નાટ્યાયોજના કરો.

દ્વિતીય પરીક્ષા

1.	નવેમ્બર	10	—	1. ગદ્ય સમીક્ષા-1	— સેવાનિષ્ઠા તેમજ પ્રામાણિકતાના અન્ય પ્રસંગોનું વિદ્યાર્થી સમક્ષ વર્ણન કરો.
2.	ડિસેમ્બર	13	12,14	2. શ્લોકપૂર્તિ 3. નાટ્યચ્છંદ	— “સુભાષિતગાન” સ્પર્ધાનું આયોજન કરો. — ભાસ નાટકોનો ટૂંકમાં પરિચય આપો. — રામાયણમાં આવતા અન્ય પાત્રોનો પરિચય મેળવો.
3.	જાન્યુઆરી	15,17	16	4. ઘટનાક્રમઃ 5. અર્થવિસ્તાર-1 6. ગદ્ય સમીક્ષા-2	— વાણીનું મહત્ત્વ દર્શાવતા અન્ય ભાષાના સૂત્રો એકત્રિત કરો. — પશુ-પક્ષીઓના સંસ્કૃત નામોની યાદી તૈયાર કરો. — ‘સુશ્રુત’ વિશે માહિતી મેળવો.

Dt. 04-08-2016

\GSEB\2016\Shikshan Parihshan-2016\August_2016\Std_9\Sankrit_Std-9

3rd Proof

4.	ફેબ્રુઆરી	18,20	19	7. ઘટનાક્રમ:-2 8. અર્થવિસ્તાર-2	— પંચતંત્રની અન્ય વાર્તાઓ પુસ્તકાલયમાંથી મેળવી વાંચો. — અન્ય ભાષાની પ્રહેલિકા તૈયાર કરો. — સંસ્કૃત ભાષાનું મહત્વ દર્શાવતા વાક્યો તેમજ સુભાષિતોનો સંગ્રહ કરો.
5.	માર્ચ	પુનરાવર્તન	—	—	— પુનરાવર્તન
6.	એપ્રિલ	પુનરાવર્તન	—	—	— પુનરાવર્તન

Dt. 04-08-2016

\GSEB\2016\Shikshan Parikshan-2016\August_2016\Std_9\Sankrit_Std-9

3rd Proof

પ્રથમ પરીક્ષા અને દ્વિતીય પરીક્ષા અંતર્ગત પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ

ધોરણ-9

વિષય : સંસ્કૃત

સમય : 120 મિનિટ

કુલ ગુણ : 60

PART - A

- પ્રશ્ન 1 થી 30 બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નો રહેશે. (દરેકનો 1 ગુણ રહેશે) (30)

PART - B

- A (ક), B (ખ), C (ગ), D (ઘ) ચાર વિભાગ છે, જેમાં વર્ણનાત્મક પ્રશ્નો રહેશે. (30)

A (ક), 9 Marks

B (ખ), 6 Marks

C (ગ), 7 Marks

D (ઘ), 8 Marks

કુલ ગુણ 30

- 'SCE' અંતર્ગત PART-A પ્રશ્નપત્રનું આંતરિક પરિરૂપ

- વ્યાકરણ

પ્રશ્ન-1 — પર્યાય શબ્દ અથવા વિરુદ્ધાર્થી શબ્દ

પ્રશ્ન-9 — સન્ધિ જોડો

પ્રશ્ન-2 — વર્તમાનકાળ

પ્રશ્ન-10 — સંખ્યાવાચકરૂપો

પ્રશ્ન-3 — સામાન્ય ભવિષ્યકાળ

પ્રશ્ન-11 — કૃદન્ત

પ્રશ્ન-4 — હ્યસ્તન ભૂતકાળ

પ્રશ્ન-12 — સમાસ

પ્રશ્ન-5 — અ કારાન્ત પુ. અથવા નપુ.

પ્રશ્ન-13 — ઇ કારાન્ત રૂપો

પ્રશ્ન-6 — આ કારાન્ત સ્ત્રી

પ્રશ્ન-14 — ઉ કારાન્ત રૂપો

પ્રશ્ન-7 — સર્વનામરૂપ

પ્રશ્ન-15 — અવ્યય

પ્રશ્ન-8 — સન્ધિ છોડો

પ્રશ્ન-16 — સ્મ નો પ્રયોગ

પદ્ય પાઠોમાંથી હેતુલક્ષી પ્રશ્નો - (17 થી 23)

ગદ્ય પાઠોમાંથી હેતુલક્ષી પ્રશ્નો - (24 થી 30)

Dt. 04-08-2016

\GSEB\2016\Shikshan Pariikshan-2016\August_2016\Std_9\Sanskrit_Std-9

3rd Proof

PART - B

Section-A/વિભાગ-ક

1. ગદ્યાંશાનુવાદ અથવા ગદ્યાંશાનુવાદ (03)
2. નાટ્યાંશાનુવાદ અથવા નાટ્યાંશાનુવાદ (03)
3. પદ્યાંશાનુવાદ અથવા પદ્યાંશાનુવાદ (03)

Section-B/વિભાગ-ખ

1. ગદ્યાર્થગ્રહણ (પાઠ્યપુસ્તક આધારિત) (03)
2. વિવરણાત્મક નોંધ (03)

Section-C/વિભાગ-ગ

1. વાક્યોનું શુદ્ધિકરણ (02)
2. ઘટનાક્રમ (પાઠ્યપુસ્તક આધારિત) (03)
3. વાક્યોનો સંસ્કૃતમાં અનુવાદ કરો. (02)

Section-D/વિભાગ-ઘ

1. શ્લોકપૂર્તિ કરો. (ત્રણમાંથી કોઈ પણ બે) (પાઠ્યપુસ્તકમાં આપેલ સ્વાધ્યાયના શ્લોકપૂર્તિમાંથી જ પૂછવા) (05)
2. અર્થવિસ્તાર કરો. (બેમાંથી એક) (03)

ધોરણ-9
વિષય : સંસ્કૃત
પ્રથમ પરીક્ષાનું નમૂનાનું પ્રશ્નપત્ર

સમય : 120 મિનિટ

કુલ ગુણ : 30

PART - A

સૂચના :

- (1) આ પ્રશ્નપત્રમાં PART-A અને PART-B એમ મુખ્ય બે વિભાગો આપવામાં આવેલા છે.
- (2) PART-Aમાં પ્રશ્નક્રમાંક 1 થી 30 હેતુલક્ષી પ્રશ્નો આપેલા છે. તે દરેકનો 1 ગુણ છે. તે બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
- (3) PART-Bમાં પ્રશ્નક્રમાંક 31 થી 49 વર્ણનાત્મક પ્રશ્નો છે. જેમાં કેટલાકમાં આંતરિક વિકલ્પો આપેલા છે.
- (4) PART-Bમાં બધા જ પ્રશ્નોને ચાર પેટા વિભાગોમાં વહેંચવામાં આવેલા છે.
- (5) પ્રશ્નપત્રની જમણી બાજુ આપવામાં આવેલા આંકડા જે તે પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.
- (6) આપને આપવામાં આવેલી ઉત્તવહીમાં PART-A અને PART-Bના પ્રશ્નોના ઉત્તરો લખવાના રહેશે.

(1) 'મેघ:' શબ્દસ્ય પર્યાય: ક: ?

- (A) જલમ્ (B) વૃષ્ટિ (C) જલદ: (D) ગગનમ્

(2) અધોદત્તેભ્ય: ધાતુરુપેભ્ય: વર્તમાનકાલ અન્ય પુરુષ દ્વિવચનસ્ય રૂપં ચિત્વા લિખત -

- (A) ભવિષ્યત: (B) લભેતે (C) પઠાવ: (D) વર્તેતે

(3) અધોદત્તેભ્ય: ધાતુરુપેભ્ય: હાસ્તન ભૂતકાલ મધ્યમપુરુષ એકવચનસ્ય રૂપં ચિત્વા લિખત --

- (A) અગચ્છતામ્ (B) અકથયે (C) અલિખ: (D) અનૃત્યત

(4) અધોદત્તેભ્ય: નામરૂપેભ્ય: પદ્મમી વિભક્તિ એકવચનસ્ય રૂપં ચિત્વા લિખત -

- (A) બાલસ્ય (B) દેવેભ્ય: (C) રામાત્ (D) જનેન

(5) 'પુનરપિ' શબ્દસ્ય યચિતં સન્ધિ વિચ્છેદં દર્શયત -

- (A) પુન+રપિ (B) પુનો+અપિ (C) પુન:+અપિ (D) પુનર્+ર્પિ

(6) 'વિહગા: + તત્ર' ઇત્યસ્ય સન્ધિયુક્ત: શબ્દ: ક: ?

- (A) વિહગાતત્ર (B) વિહગાસ્તત્ર (C) વિહગાશતત્ર (D) વિહગાષ્તત્ર

(7) અધોદત્તેભ્ય: રેખાઙ્કિતસ્ય કૃદન્તસ્ય પ્રકાર ક: ?

ભક્ત: મન્દિરં ગત્વા ઇશ્વરં ઇશ્વરં ભજતિ ।

- (A) સંબંધક ભૂતકૃદન્ત (B) હેત્વર્થ કૃદન્ત
(C) વિધ્યર્થ કૃદન્ત (D) કર્મણિ ભૂતકૃદન્ત

Dt. 04-08-2016

\GSEB\2016\Shikshan Parikshan-2016\August_2016\Std_9\Sankrit_Std-9

3rd Proof

- (8) रेखाङ्कितपदस्य समासस्य नाम लिखत -
वापीजलानां सौभाग्यं ददाति ।
(A) कर्मधारय (B) द्वन्द्व (C) तत्पुरुष (D) बहुव्रीहि
- (9) '_____ कन्या गच्छति' । - रिक्तस्थाने उचितः शब्दः कः ?
(A) एकः (B) एका (C) एकम् (D) एकस्य
- (10) अधोदत्तेभ्यः नामरूपेभ्यः षष्ठी द्विवचनस्य रूपं चित्वा लिखत -
(A) देव्योः (B) देव्यौ (C) देवीभ्याम् (D) देवीः
- (11) अधोदत्तेभ्यः नामरूपेभ्यः प्रथमा द्विवचनस्य रूपं चित्वा लिखत -
(A) भानौ (B) मुनी (C) भूमौ (D) नदी
- (12) 'सूर्यप्रकाशः _____ अस्ति ।' रिक्त स्थाने उचितम् अव्ययपदम् किम् ?
(A) सर्वत्र (B) कस्य (C) यतः (D) यत्र
- (13) अधोदत्तेभ्यः नामरूपेभ्यः चतुर्थी विभक्ति एकवचनस्य रूपं चित्वा लिखत -
(A) शालायाः (B) पूजायाम् (C) शारदायै (D) सीतया
- (14) अधोदत्तेभ्यः सर्वनाम रूपेभ्यः तृतीया बहुवचनस्य रूपं चित्वा लिखत -
(A) तस्य (B) केन (C) त्वया (D) तैः
- (15) अधोदत्तेभ्यः धातुरूपेभ्यः सामान्य भविष्यकाल उत्तमपुरुष बहुवचनस्य रूपं चित्वा लिखत -
(A) खादिष्यामः (B) लिखिष्यथः (C) वदामः (D) उपाष्यते
- (16) 'विहगाः तत्र न्यवसन् ।' अधोदत्तेभ्यः रूपेभ्यः उचित 'स्म' - रूपं किम् ?
(A) न्यवसन्ति स्म (B) निवसन्ति स्म (C) निवसति स्म (D) निवसन् स्म
- (17) यज्ञस्य देवः कः अस्ति ?
(A) इन्द्रः (B) अग्नि (C) वरुणः (D) पुरोहित
- (18) 'योगिनः _____ पश्यन्ति ।' - रिक्त स्थाने योग्य रूपं किम् ?
(A) ज्ञानेन (B) चक्षुषा (C) मनसा (D) करणेन
- (19) के शान्तिम् इच्छन्ति ?
(A) धनिकाः (B) पार्थिवाः (C) साधवः (D) नीचाः
- (20) वित्तस्य अर्थः कः ?
(A) चित्तम् (B) मनः (C) धनम् (D) व्यसनम्
- (21) 'पद्म' शब्दस्य अर्थः कः ?
(A) कमलः (B) पादः (C) पादुका (D) पत्रम्
- (22) वसन्ते पवनः कीदृशो भवति ?
(A) सुगन्धिः (B) कठोरः (C) मृदुः (D) उष्णः
- (23) मित्रं कदा शत्रुताम् एति ?
(A) भाग्यक्षये (B) मृत्युकाले (C) कालविपर्यये (D) धनागमे

(24) सर्वैः किं रक्षितव्यम् ?

- (A) तडागः (B) कुलाचारः (C) मेघः (D) शिशुः

(25) निधानम् शब्दस्य कः अर्थः ?

- (A) कोषः (B) सुखम् (C) धनम् (D) रोषः

(26) वलभी केषां राजधानी आसीत् ?

- (A) क्षत्रपाणाम् (B) मैत्रकाणाम् (C) द्राविडानाम् (D) गुप्तानाम्

(27) 'सः तीक्ष्णै दन्तैः जालं _____ प्रायनत । रिक्त स्थाने योग्य रूप चित्वा लिखत -

- (A) छित्वा (B) छेदनीयं (C) छेतुम् (D) छिन्नं

(28) निखिलं शब्दस्य कः अर्थः ?

- (A) पूर्णम् (B) अर्ध (C) प्रसन्न (D) गगनं

(29) 'किमहं पद् ब्रवीमि तत्-क्रियते' इति वचनम् कस्य ?

- (A) नगरजनस्य (B) शर्विलकस्य (C) शकारस्य (D) चारुदत्तस्य

(30) स्वातन्त्र्यान्दोलनस्य व्यवहारः आरम्भदिनेषु कुत्र प्राचलत् ?

- (A) साबरमती-આશ્રમે (B) વર્ધા-આશ્રમે (C) દાંડી સમીપે (D) પાલડી-ગ્રામે

PART - B

સૂચના :

- (1) આ પ્રશ્નપત્રમાં કુલ ચાર વિભાગ છે.
- (2) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે, વિકલ્પો આંતરિક છે.
- (3) જમણી બાજુના આંકડા પ્રશ્નના કુલ ગુણ દર્શાવે છે.

વિભાગ : ક

અધોલિખિતસ્ય ગદ્યાંશસ्य गुर्जरभाषायाम् अनुवाद कुरुत -

(03)

- (1) चातकशिशुः कथयति, “अम्ब ! महती मे तृषा । अधुना आकाशे मेघान् न पश्यामि । कदा मेघः वर्षिष्यति कदा च अहं मेघजलं पातुं शक्नोमि, इति न जानामि । अतः तृषया पीडितोऽहं तडागजलं पातुं गच्छामि ।”

अथवा

- (1) सत्यदेवस्य प्रस्तावं गान्धिमहोदयः स्वीकृतवान् । गान्धिमहोदयः अकथयत् - “साधु, स्वागतमत्र भवतः । आश्रमोऽयं भवत एव, किन्तु आश्रमप्रवेशात् पूर्वं भवता काषायवस्त्राणां त्यागः करणीयः ।” गान्धिमहोदयस्य आदेशं श्रुत्वा आश्चर्यान्वितः स्वामिसत्यदेवः मनसि अकुप्यत् ।

અધોલિખિતસ્ય નાટ્યઘટ્ટસ્ય ગુર્જરભાષાયામ્ અનુવાદ કુરુત -

(03)

- (2) युवक : यदि भवान् मुद्गरत्वेन वर्तिष्यते, तर्हि अहम् अग्निः भवामि । दहनकर्मा अग्निः भूत्वा मुद्गरं भस्म करिष्यामि ।

भोजः : : त्वं यदि वह्नित्वेन वर्तिष्यसे, तर्हि अहं वृष्टिः भविष्यामि । वृष्टेः पुरतः वह्निः स्थातुं न शक्नोति, तथा त्वमपि मम पुरतः स्थातुं न शक्नोषि ।

अथवा

Dt. 04-08-2016

\\GSEB\\2016\\Shikshan Pariikshan-2016\\August_2016\\Std_9\\Sankrit_Std-9

3rd Proof

- (2) शर्विलक : एवम् । तर्हि श्वाभिः खाद्यताम् ।
चारुदत : नहि । उपकारहतस्तु कर्तव्यः ॥
शर्विलक : अहो आश्चर्यम् । किं करोमि । वदत्वार्थः ।
चारुदत : तन्मुच्यताम् ।
शर्विलक : मुक्तो भवतु ।

अधोलिखितस्य पद्यांशस्य गुर्जरभाषायाम् अनुवाद कुरुत -

(03)

- (3) यं ब्रह्मा वरुणेन्द्र-रुद्र-मरुतः स्तुन्वन्ति दिव्यैः स्तवैः
वेदैः साङ्ग-पद-क्रमोपनिषदैः गायन्ति यं सामगाः ।
ध्यानावस्थिततदगतेन मनसा पश्यन्ति यं योंगिनो ।
यस्यान्तं न विदुः सुरासुरगणाः देवाय तस्मै नमः ॥

अथवा

- (3) द्रुमाः सपुष्पाः सलिलं सपद्मं
स्त्रियः सकामाः पवनः सुगन्धिः ।
सुखाः प्रदोषा दिवसाश्च रम्याः
सर्वं प्रिये चारुतरं वसन्ते ॥

विभाग : ख

अधोदत्तं गद्यांश पाठत्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि संस्कृतभाषाया लिखत -

(03)

अस्ति गोदावरीतीरे विशालः शालमलीतरुः । विविधेभ्यः देशेभ्यः समागताः बहवः विहगाः तत्र रात्रौ निवसन्ति । तेषु लघुपतनकनामा वायसः अपि एकतमः अस्ति । अथ कदाचित् प्रभातकाले स वायसः कृतान्तं द्वितीयम् इव अटन्तं व्याधमपश्यत् । तमवलोक्य सोऽचिन्तयत्, 'अद्य प्रातरेव अनिष्टदर्शनं संजातम्, न जाने तत् किमनभिप्रेतं दर्शयिष्यति।' इति ।

प्रश्ना :

- (1) शाल्मलीतरुः कुत्र अस्ति ?
(2) वायसः नाम किम् अस्ति ?
(3) निम्नलिखितानां शब्दार्थः कः
(1) तरुः
(2) वायसः

अधोदत्तानां शब्दानां विवरणं गुर्जरभाषायां कुरुत -

(04)

- (1) वलभी-विद्यास्थानम्
(2) चारुदत्तः

વિભાગ : ગ

રેખાઢ્ઢિત્તપદાનિ શુદ્ધાનિ કૃત્વા વાક્યાનિ પુનઃલિખત - (02)

ચિત્રસ્તસ્ય પંચમ્યાં શતાબ્ધામ્ ઇદમુપનગરમ્ મૈત્રકામાં રાજધાની આસીત્ । મૈત્રકાણાં વ્યવસ્થાનુસારમ્ અધ્યયનસ્ય સમાપ્ત્યનન્તરં વાદસભાયામ્ શાસ્ત્રાર્થઃ ભવતિ સ્મ ।

અધોદત્તાનિ વાક્યાતિ ઘટનાક્રમાનુસારં લિખત - (03)

- (1) તતઃ સ વ્યાધઃ તાન્ જાલાપહારકાન્ અવલોક્ય પશ્ચાત્ ધાવતિ ।
- (2) પરન્તુ તાન્ સુદૂરં ગતાન્ દષ્ટ્વા વ્યાધઃ પ્રતિનિવૃત્તઃ ।
- (3) ઇતિ વિચિન્ત્ય સર્વે કપોતાઃ જાલમાદાય ઉત્પત્તિતાઃ ।

અધોલિખિતાનાં વાક્યાનાં સંસ્કૃત ભાષાયામ્ અનુવાદં કુરુત - (02)

- (1) હું શાળાએ જાઉં છું.
- (2) સંગઠન કાર્યને સિદ્ધ કરનાર હોય છે.

વિભાગ : ઘ

કિમપિ દ્વયઃ શ્લોકપૂર્તિ કુરુત - (04)

- (1) અગ્નિમીલે પુરોહિતં
..... રત્નધાતમમ્ ॥
- (2) નાસ્તિ જાતુ
..... રિપવસ્તથા ॥
- (3) દરિદ્રાય ધનં
..... ચ ભોજનમ્ ।

ગુર્જરભાષાયામ્ અનુવાદં કૃત્વા અર્થવિસ્તારં કુરુત - (03)

- (1) લોભઃ પાપસ્ય કારણમ્ ।

અથવા

- (2) શત્રુરૂપા હિ સૂહૃદો મિત્રરૂપાશ્ચ શત્રવઃ
સન્ધિતાસ્તે ન બુદ્ધ્યન્તે કામક્રોધવશં ગતાઃ ॥

ધોરણ-9
વિષય : સંસ્કૃત
દ્વિતીય પરીક્ષાનું નમૂનાનું પ્રશ્નપત્ર

સમય : 120 મિનિટ

કુલ ગુણ : 60

સૂચના :

- (1) આ પ્રશ્નપત્રમાં PART-A અને PART-B એમ મુખ્ય બે વિભાગો આપવામાં આવેલા છે.
- (2) PART-Aમાં પ્રશ્નક્રમાંક 1 થી 30 હેતુલક્ષી પ્રશ્નો આપેલા છે. તે દરેકનો 1 ગુણ છે, તે બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
- (3) PART-Bમાં પ્રશ્નક્રમાંક 31 થી 49 વર્ણનાત્મક પ્રશ્નો છે, જેમાં કેટલાકમાં આંતરિક વિકલ્પો આપેલા છે.
- (4) PART-Bમાં બધા જ પ્રશ્નોને ચાર પેટા વિભાગોમાં વહેંચવામાં આવેલા છે.
- (5) પ્રશ્નપત્રની જમણી બાજુ આપવામાં આવેલા આંકડા જે તે પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.
- (6) આપને આપવામાં આવેલી ઉત્તવહીમાં PART-A અને PART-Bના પ્રશ્નોના ઉત્તરો લખવાના રહેશે.

PART - A

● વિકલ્પેભ્યઃ સમુચિતમ્ ઉત્તરં ચિત્વા લિખત । (30)

- (1) 'દૌવારિકઃ' શબ્દસ્ય પર્યાયશબ્દઃ કઃ ?
 (A) દ્વારપાલઃ (B) કૃતાન્ત (C) ગુપ્તચરઃ (D) કન્દરઃ
- (2) અધોદત્તેભ્યઃ ધાતુરૂપેભ્યઃ વર્તમાનકાલ અન્ય પુરુષ દ્વિવચનસ્ય રૂપં ચિત્વા લિખત ।
 (A) પ્રવિશતિ (B) પ્રવિશતઃ (C) પ્રવિશન્તિ (D) પ્રવિશામિ
- (3) અધોદત્તેભ્યઃ ધાતુરૂપેભ્યઃ હ્યસ્તનભૂતકાલસ્ય અન્ય પુરુષ બહુવચનસ્ય રૂપં ચિત્વા લિખત ।
 (A) અચિન્તયઃ (B) અચિન્તયમ્ (C) અચિન્તયન્ (D) અચિન્તયત્
- (4) અધોદત્તેભ્યઃ ધાતુરૂપેભ્યઃ સામાન્યભવિષ્યકાલસ્ય ઉત્તમ પુરુષ એકવચનસ્ય રૂપં ચિત્વા લિખત ।
 (A) ખાદિષ્યસિ (B) ખાદિષ્યતિ (C) ખાદિષ્યતઃ (D) ખાદિષ્યામિ
- (5) 'ગ્રન્થ' ઇતિ નામપદસ્ય તૃતીયા વિભક્તિ-એકવચનસ્ય રૂપં ચિત્વા લિખત ।
 (A) ગ્રન્થમ્ (B) ગ્રન્થેન (C) ગ્રન્થાયે (D) ગ્રન્થાત્
- (6) અધોદત્તેભ્યઃ નામરૂપેભ્યઃ સપ્તમી વિભક્તિ-એકવચનસ્ય રૂપં ચિત્વા લિખત ।
 (A) ગુહાયામ્ (B) શાલાયાઃ (C) પૂજામ્ (D) માયયા
- (7) 'કુત્રાપિ' શબ્દસ્ય યચિતં સન્ધિવિચ્છેદં દર્શયત ।
 (A) કુત્રા + અપિ (B) કુત્ર + આપિ (C) કુ + ત્રાપિ (D) કુત્ર + અપિ

Dt. 04-08-2016

\GSEB\2016\Shikshan Parikshan-2016\August_2016\Std_9\Sanskrit_Std-9

3rd Proof

- (8) 'संस्कृतस्य + एव' इत्यस्य सन्धियुक्तः शब्दः कः ?
 (A) संस्कृतस्येव (B) संस्कृतस्याव (C) संस्कृतस्यैव (D) संस्कृतस्येऽव
- (9) 'यदि सर्वस्य कृते मनोरमा वाणीं वक्तुं न शक्यते...' ।' रेखाङ्कितकृदन्तस्य प्रकारः कः ?
 (A) सम्बन्धकभूतकृदन्तम् (B) हेत्वर्थकृदन्तम्
 (C) विध्यर्थकृदन्तम् (D) कर्मणिभूतकृदन्तम्
- (10) 'अपि कुशली देवकीपुत्रः केशवः ।' रेखाङ्कितस्य समासस्य प्रकारः कः ?
 (A) षष्ठी तत्पुरुष (B) बहुव्रीहिः (C) कर्मधारयः (D) इतरेतर द्वन्द्वः
- (11) 'ईश्वरः _____ अस्ति ! रिक्तस्थाने उचितं संख्यापदं किं वर्तते ?
 (A) एका (B) एकम् (C) एकः (D) एकेन
- (12) 'वयम्' सर्वनाम पदस्य रूपपरिचयं कारयत ।
 (A) अस्मद् प्रथमा बहुवचनम् (B) युष्मद् प्रथमा बहुवचनम्
 (C) अस्मद् प्रथमा एकवचनम् (D) युष्मद् प्रथमा एकवचनम्
- (13) अधोदत्तेभ्यः षष्ठी एकवचनस्य रूपं किम् ?
 (A) देवीम् (B) देवीनाम् (C) दव्याम् (D) देव्याः
- (14) 'भानु' इति नामपदस्य चतुर्थी एकवचनस्य रूपं चित्वा लिखत ।
 (A) भानुना (B) भानवे (C) भानूनाम् (D) भानौ
- (15) '_____ राजा तथा प्रजा ।' रिक्तस्थाने उचितम् अव्ययपदं किम् ?
 (A) तदा (B) यावत् (C) यथा (D) यत्र
- (16) 'कस्मिंश्चित् वने खरनखरः नाम सिंहः अवसत् ।'
 (A) वसतः स्म । (B) वसन्ति भस्म । (C) वसामः स्म । (D) वसति स्म ।
- (17) आत्मरक्षणतन्त्राणां पुरुषाणां किं न उपपद्यते ?
 (A) आपतिः (B) सुखम् (C) सम्पत्तिः (D) स्वार्थम्
- (18) तक्षकस्य विषं कुत्रा भवति ?
 (A) पुच्छे (B) सर्वाङ्गे (C) मस्तके (D) दन्ते
- (19) कः मधुरैः वचोभिः मनः निहन्ति ?
 (A) मयूरः (B) वायसः (C) कोकिलः (D) चटकः
- (20) मेघसमं किं नास्ति ?
 (A) तोयम् (B) बलम् (C) तेजः (D) धान्यम्
- (21) रामवृत्तान्तं कः वर्णयति ?
 (A) दशरथः (B) सुग्रीवः (C) सीता (D) हनुमान

- (22) વ્રજન્તિ પદ્માનિ કદા વિકાસમ્ ?
 (A) સૂર્યોદયે (B) પ્રાતઃ કાલે (C) પ્રભાતે (D) મધ્યાહને
- (23) 'પ્રભૂતમ્' શબ્દસ્ય વિરુદ્ધાર્થકઃ શબ્દઃ કઃ ?
 (A) શીતમ્ (B) અલ્પમ્ (C) ઉષ્ણમ્ (D) વિભૂતમ્
- (24) સંસાર કીદૃશં જનં પરાજેતું કોઽપિ ન તિષ્ઠતિ ?
 (A) ઘનિકમ્ (B) સન્તુષ્ટમ્ (C) વાચાલમ્ (D) બલિષ્ઠમ્
- (25) પ્રાચીન સમયે ગુર્જરાજ્યે કઃ વિશ્વવિદ્યાલયઃ આસીત્ ?
 (A) નાલન્દાવિશ્વવિદ્યાલયઃ (B) તક્ષશિલા-વિશ્વવિદ્યાલયઃ
 (C) ગુજરાત વિશ્વવિદ્યાલયઃ (D) વલભી વિશ્વવિદ્યાલયઃ
- (26) મૂષિકરાજેન કપોતાનાં બન્ધનાનિ કેન છિન્નાનિ ?
 (A) દન્તૈઃ (B) મુખેન (C) અસ્ત્રેણ (D) શસ્ત્રેણ
- (27) સ્વાતન્ત્ર્યાન્દોલનસ્ય વ્યવહારઃ આરમ્ભદિનેષુ કુત્ર પ્રાચલત્ ?
 (A) સાબરમતી-આશ્રમે (B) વર્ધા-આશ્રમે (C) દાંડી-આશ્રમે (D) પાલડી-આશ્રમે
- (28) 'બ્રૂહિ કેનાસિ વિસ્મિતઃ ।' ઇતિ વચનં કસ્ય ?
 (A) ભટસ્ય (B) મહારાજસ્ય (C) ઉત્તરસ્ય (D) બૃહન્નલાયાઃ
- (29) પરસ્ય દુર્ગુણાનુવાદઃ કસ્મૈ રોચતે ?
 (A) ઈર્ષ્યાગ્રસ્તાય (B) દયાગ્રસ્તાય (C) માનગ્રસ્તાય (D) અપમાનગ્રસ્તાય
- (30) 'જ્વરઃ' શબ્દસ્ય કઃ અર્થઃ ?
 (A) ઝવેરાત (B) તાવ (C) જરાક (થોડું) (D) જરા (ઘડપણ)

PART - B

અધોલિખિતસ્ય નાટ્યચંદ્રિકાસ્ય ગુર્જર ભાષાયામ્ અનુવાદ કુરુત : (03)

(31) અભિમન્યુઃ અશસ્ત્રો મામભિગતસ્તોઽસ્મિ ગ્રહજં ગતઃ ।

રાજા - ત્વર્યાતાં ત્વર્યતામ્ અભિમન્યુઃ ।

બૃહન્નલા - ઇતઃ ઇતઃ કુમાર । એષઃ મહારાજઃ । ઉપસર્પતુકુમારા

અથવા

(31) ભટઃ જયતુ મહારાજ । પ્રિયં નિવેદયે મહારાજાય । અવજિતં ગો ગ્રહણમ્ । અપદાતાઃ ધાર્તરાષ્ટ્રાઃ । રાજા અપૂર્વ એવ તે હર્ષઃ । બ્રૂહિ કેનાસિ વિસ્મિતઃ ।

અધોલિખિતસ્ય ગદ્યાંશસ્ય ગુર્જર ભાષાયામ્ અનુવાદ કુરુત : (03)

(32) અધિશ્રિયન્ત એવ । અતઃ સ્વક્રીયેન સુરુચિપૂર્ણેન વ્યવહારેન જનાન્ આનન્દયિતું સંસ્કૃતાવાલી એવ સતતં પ્રદોક્તવ્યા ।

અથવા

Dt. 04-08-2016

\GSEB\2016\Shikshan Parikshan-2016\August_2016\Std_9\Sankrit_Std-9

3rd Proof

(32) चरकनाम्ना प्रसिद्धः आचार्यः ख्रिस्तस्य प्रथमशताब्द्यां आयुर्वेदस्य महान पण्डितः/स कनिष्कनृपते-राजवैद्य-
आसीत् अस्य आचार्यस्य चरकसंहिता नामकः सुप्रसिद्ध ग्रन्थः वर्तते ।

अधोलिखितस्य पद्यांशस्य गुर्जर भाषायाम् अनुवाद कुरुत :

(03)

(33) राजा दथरथो नाम रथ कुञ्जरवाजिमान् ।
पुष्पशीलो महाकीर्तिः ऋजुरासीन्महायशाः ॥
तस्य पुत्र प्रियो ज्येष्ठस्ताराधिपानिभाननः ।
रामोनाम विशेषज्ञः श्रेष्ठः सर्व धनुष्यताम् ॥

अथवा

(33) सिंहादेकं बफादेकं षट्शुनः त्रीणि गर्दभात् ।
वायसात्यञ्च शिक्षेच्य चत्वारिकुक्कुटादपि ॥
प्रभूतमल्यकार्यं वा दो नरः कर्तुमिच्छति ।
सर्वारम्भेन तत्कुर्यात् सिंहादेकं प्रकीर्तितम् ॥

PART - C

अधोदत्तं गद्यांश पठित्वा प्रश्नाम् उत्तरानि संस्कृत भाषाया लिखत ।

(03)

कस्मिंश्चित् वने खरनखरः नाम सिंहः प्रतिवसतिञ्चस्म ।

सः कदाचित् इतस्ततः परिभ्रमन् क्षुधार्तः न किञ्चदपि आहारं अलभत् । ततः सूर्यास्तसमये एकां महतीं गुहांदृष्ट्वा सः
अचिन्तयत् - “नूनम् एतस्यां गुहायां रात्रौ कोऽपि जीवः आगच्छति । अतः अत्रैव निगूढो भूत्वा तिष्ठामि” इति ।

प्रश्नाः :

(34) नवे कः नाम सिंहः प्रतिवसतिस्म ?

(35) सिंहः कः अलभत् ?

(36) निम्नलिखितानां शब्दार्थः कः ?

(1) क्षुधार्तः

(2) गुहायां

अधोदत्तानां विवरणं गुर्जरभाषायां कुरुत :

(04)

(37) ग्रन्थस्य प्रमाणम्

(38) बृहन्नला

PART - D

रेखांकित पदानि शुद्धानि कृत्वा वाक्यानि पुनः लिखत :

(02)

(39) वाणीमपि भावयितुं न पारयति । एतादृशान् जनान्

(40) दृष्ट्वा किं व्यवहारे वाणी प्रयोगः परित्यक्तः ?

અધોદત્તાનિ વાક્યાનિ ઘટનાક્રમાનુસારં લિખત ।

(03)

(41) અસ્ય કેચન ઉપદેશાઃ સ્મર્તવ્યાઃ સન્તિ ।

(42) અત્ર એકઃ પ્રશ્નઃ ।

(43) સઃ કનિષ્ઠ નૃપતેઃ રાજવૈદ્યઃ આસીત્ ।

અધોલિખિતાનાં વાક્યાનાં સંસ્કૃતભાષાયામ્ અનુવાદં કુરુત :

(02)

(44) યજ્ઞનો દેવ કોણ છે ?

(45) વરસાદનું જળ પીને ચાતકના બચ્ચાની તરસ શાંત થઈ.

PART - E

● કિમપિ દ્વયઃ શ્લોકપૂર્તિ કુરુત :

(04)

(46) પ્રાપ્તાશી શુનો ગુણાઃ ॥

(47) પ્રભૂતમલ્પ કાર્યમ્પ્રકીર્તિતમ્ ॥

(48) શનૈઃ પન્થાઃ શનૈઃ શનૈઃ ॥

ગુર્જરભાષાયામ્ અનુવાદં કૃત્વા અર્થ વિસ્તારં કુરુત :

(03)

(49) કાલદેશોપપન્નાનિ સર્વકાર્યાણિ સાધયેત્ ।

અથવા

(49) યુદ્ધં ચ પ્રાતરુત્થાનં ભોજનં સહ બન્ધુભિઃ । સ્ત્રિયમાપદદ્ ગતાં રક્ષેત ચતુઃ શિક્ષેત કુક્કુટાત્ ॥